

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: KAPU-U. 64-66
KIADÓHIVATAL: FERDINAND KIRÁLY (VOLT REZSŐ) KÖRUT 6

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 1-77,
KIADÓHIVATAL 32, NYOMDA 6-77 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXIII. evl. 108. szám

Hétfő, 1927. május 16

Magyarországot ki kell vonni Olaszország politikájának karjaiból

A joachimstali kisantant konferencia szenzációja – Az eszmét Marinkovics vetette fel és Mitilineu támogatta

PRAGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.)
A joachimstali kisantant konferenciára pénteken reggel kilenc órakor indultak a résztvevők Joachimstalba, s félelgyor érkeztek oda. Utközben már a szalonkocsiban találkoztak, a formális ünnepélyes megnyitás ebéd után volt. Benes reggel autóján érkezett feleségével Joachimstalba a vendégek fogadásának előkészítésére. Amikor autója a Radium-Palace Hotel előtt megállt, a hallban a zenekar rázendített az angol himnuszra, de hamar elnémították. Délután egykor érkeztek meg Mitilineu és Marinkovics nagy hóviharban. A szállodában hivatalos fogadtatás volt. Délután két órakor a külügyminiszterek feleségeikkel Benes szobájában ebédelték, a konferencia pedig három órakor kezdődött meg. A péntek délutáni ülés programján az általános európai helyzettel és a cseh-jugoszláv kereskedelmi szerződés megújításával foglalkoztak.

A külügyminisztereken kívül Joachimstalba érkeztek Lazarevics prágai jugoszláv követ, a finn követ, Filodor prágai román követ, Csolak Antics bukaresti jugoszláv követ, Jizelszky cseh követ, valamint Mitilineu bécsi román követ, a román külügyminiszter fivére.

A péntek délutáni ülés.

A külügyminiszterek délután négykor ültek össze az első tanácskozássra és sorjában kifejtették nézetüket a jelenlegi külpolitikai helyzetről, valamint államaiknak a szomszédokhoz való viszonyáról. Ezt az általános jelentést kiegészítette a jelenlevő miniszterek információinak kicserélése. Az ülés háromnegyed nyolckor végződött. A legközelebbi ülés szombaton délután lesz.

Este fél kilenckor a kisantant miniszterei közös ebédet vettek részt, tíz órakor pedig egy cseh kvartett hangversenyét hallgatták meg.

Amit a kisantant tervezett és ameddig eljutott

A konferencia megkezdése előtt hivatalosan a következőket mondták a konferencia céljairól:

A kisantant Magyarország irányában a legbarátságosabb hangot ütlik meg, de nyomatékosan kifejezik, hogy

eddig politikájukat Magyarországgal szemben fenntartják.

Nyomatékkal kimondják, hogy a kisantant Magyarországgal a legbarátságosabban kíván élni, minden törekvése arra irányul, hogy

az eddigi viszonyt

továbbra ápolja.

Ez volt az eredeti terv. Ennél azonban sokkal tovább mentek. A péntek délutáni konferencián a kisantant külügyminiszterei határozatot hoztak, amely szerint

felszólítják Magyarországot az iránt, hogy kössön gazdasági szövetséget a kisantant államaival.

Az eszmét Marinkovics jugoszláv külügyminiszter vetette fel, s indokolásából kihangzott, hogy Jugoszlávia

fél Olaszországnak Középeurópára gyakorolt növekvő befolyásától.

Marinkovics hangsúlyozta, hogy a kisantantot harcias természetű testületnek tartják,

de itt az ideje, hogy ezt a felfogást korrigálja a kisantant.

A kisantant fogalmának ez a magyarázata ker-

(Folytatása a 2-ik oldalon)

Tüzes csóvát

akarnak dobni bűnös kezek a magyar egység templomára. Krenner Miklós Kolozsvárt, a kálvinista pap tiszteletparancsoló palástjára rég érdemtelenné lett demagog pedig Nagyváradon bejelentették a radikálisok külön utra térését. Az indoka pedig ennek, legalább is a látszólagos, az, hogy a Magyar Párt intézőbizottsága nem tette magáévá a robbantási viszketegben szenvedők javaslatait a szervezeti szabályzat tárgyalásánál. A becsületes lélek, a tisztességes elme felháborodva riad fel erre az indoklásra. Hogyan, hát ha egy törpe minoritás nem tudja az óriási többség nyakába varrni a maga kötyagosságának fattyuhajtásait; ha egy parlamenti formák között lefolytatott belső eszmecsere kiveti magából az alattomos kezek által becsépített mételet: ok ez arra, hogy egy egész nép nagy céljának bástyái alá pokolgépet hitványkodjanak? Ahol szilárd jellem, őszinte ügy-szeretet, önzetlen áldozatkészség szent fluiduma csörgedez az egy cél felé törők vénáiban, ott ilyesmi nem történhetik meg. Ott a komoly vita tüzeből pernyeként kikerülő álláspont heveit alávetik magukat a tűzállónak bizonyult felfogásnak, de nem ragadnak üszköt, hogy tűzka-tasztrófa rémét zudítsák a közönsnek hirdetett nagy célok hajlékára.

Nem, az igazi ok nem ez. Ez csak kehes ürügy. A valódi ok az, hogy világnézetek ellen tételeinek régóta szunnyadó parazsa vetett lobot, hogy a demokrácia hazug jelszavát tajtékzó önérdék igyekszik zavart támasztani, hogy aztán a nyakára ülhessen annak a népnek, mely a radikális törekvésektől eddig mindig undor-ral fordult el.

Erdély magyar népe ismeri már ezt a belpoklos tülekedést. Nem először néz vele szembe. Kisebbségi sorsba roppanásunk első percétől kezdve mindig ott settenkedett Dante poklának elszabadult sátánfajzata legszentebb törekvéseink körül. A Magyar Szövetség sirját ugyanaz az irányzat ásatta meg, mint amelyik Kalotaszeg becsületes népét saját faja ellen uszította, amelyik a gyergyószentmiklósi naggyűlés előtt pártot ütött, s amelyik most megint neki-rugaszkodott, hogy újabb megpróbáltatások zimankóját zudítsa a magyar élet virányaira.

Nagy hibát követett el a magyarság, hogy ezzel az irányzattal és ennek lovagjaival nem számolt le, hanem mindig testvéri szeretettel, békés jóakarattal legyezgette, engedékenységgel ölelte körül azokat a megmozdulásokat, melyeket az első percben könyörtelenül le kellett volna törni. Ez a jóakarát, ez a békeszeretet, ez az engedékenység növelte meg a szarvait a radikális törekvéseknek. És hiábavalónak, károsnak bizonyult az a jóhiszemű taktika is, mely egy pár tékozlófiu kényszerű megtérését érteken felül jutalmazta.

Most már megtelt a türelem pohara és elérkezett az idő arra, hogy, ha az a pár ember, aki mindig a nép nevében szószátyárkodik, de a kik mögött népünknek még a salakja sem uszálykodik, nyiltan külön utra tér és ez által a magyar egység bomladozásának látszatát szolgáltatja ép akkor, mikor a kormányval szemben a legtömörebb fallankszra lesz szükség, rá-lépünk a leszámolás útjára.

Kísérleteztünk elegend. A hatalmas többség elégszer hajolt meg a béle kedvéért a csenevész kisebbség ficánkolása előtt. Most már a megkergettek közé kell csördíteni és alkalmat

GAZDASÁGI HŐMÉRŐ

A lej mára emelkedett.

Száz lej Zürichben
3'32 svájci frank.

100 lej 0'635 dollár	1 dollár . . .	166 lej
100 lej 2'7 shilling	1 angol font . .	808 lej
100 lej 3'625 pengő	1 pengő . . .	29 lej
100 lej 2'65 aranyárka	1 aranka . . .	39'45 lej
100 lej 21'325 cseh kor.	1 cseh korona	4'93 lej
1 svájci frank 32 — lej		

Terménypiaci

B r a i l a : Buza 72-73 kgr.-os ára 730 lej körül van. Árpa 640, zab 580, tengeri 440. A zab és árpa szilárd, a buza lanyhább.
L i v e r p o o l : Buza tartott. Májusi 10.11, júliusi 10.8 és fél, októberi 20.4 és háromnegyed.
C h i e a g o : Buza változó. Májusi 242, júliusi 134 és háromnegyed, szeptemberi 132 és háromnegyed.

Budapesti terménypiaci:

Csendes. Buza 34.25-34.55, rozs 30.70-31, zab 25-25.20, takarmányárpa 25-25.30, tengeri 21.30-21.60, korpa 20.20-20.40 pengő

A hirdetés meghódította

a modern élet egész külső képét. Sem az irodalom, sem a művészet, sem a tudomány nem jelenik meg hirdetések nélkül. A nagyvárosokban a falakat plakátok borítják el s az éjszakák az égő, lángoló, táncoló hirdetésektől világosak. Mindenki ott hirdet, ahol eredményt vár: az erdélyi kereskedő a Brassói Lapokban helyezi el hirdetéseit, mert a Brassói Lapok a romániai magyar nép lelki vezére, a magyar közvéleménynek igazi szolgája. A Brassói Lapok an elhelyezett hirdetés a kereskedő legbiztosabb befektetése.

kell szolgáltatni arra, hogy egyszer a nyilvánosság nagy arénájában tisztázódjék: ki a legény a gáton.

Szomoru tapasztalataink igazolják, hogy jószágunkat a demagógia gyengeségnek minősítette, közeledésünkől vérszemmet kapott, és így mi kigyót melengettünk keblünkön. Kigyót, melyet könyörtelenül el kellett volna tiporni, mikor először ütötte fel undok fejét. Nos, hát most szakítsunk a be nem vált taktikával és állítsuk erőpróba elé a radikálisokat. Ha harcot akarnak, vállaljuk és álljuk azt. Népünk erős ökle pozdorjává zuzza a lelkétől idegen szellem guerilláit és akkor tisztán fog állni mindenki előtt, hogy földnélküli Jánosok és hadsereg nélküli vezérek azok, akik a radikalizmus lobogója alatt kalózkodnak.

Megállt a nyomozás az aninai bűnügyben

Nem fogták el Hendrich bányaigazgató gyilkosait

TEMESVÁR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Hosszas nyomozás után végre is befejezték a hatóságok a Hendrich Antal aninai bányaigazgató gyilkosai utáni kutatást. Gutu Athanáz temesvári bűnügyi főnök négy teljes héten át tartózkodott Aninán s bár csak tíz nappal a gyilkosság után foghatott munkához, a bányahelységben töltött idő alatt mégis a legpontosabb tényállást vehette fel az ügyről, megállapítván, hogy a tettesek hárman voltak. Egyikük katonai fegyverrel volt felfegyverezve, egy másik duplacsövű vadászfegyverrel, amelyet arrafelé a vadászok használnak, a harmadik pedig nem hozott fegyvert magával s Hendrich igazgató Mannlicher-Schönauer fegyverét vette magához, amely dum-dum golyókra volt töltve. De mivel a repetálásnál nem ismerte a fegyver titkát, hogy t. i. egy gombot is meg kell azon nyomni, különben az összes golyók kiugranak, az ő kezében a fegyver használhatatlanná vált s el is dobta azt, a helyszínen.

Érdekes, hogy éppen a gyilkosságot megelőző napon utalták ki Hendrich igazgató renumerációját — mintegy egy milliót — s a tetteseknek erről tudniuk kellett. A pénzt azonban mégsem találták meg, mivel Hendrich azt nem hozta a lakásába.

Gutu bűnügyi főnök négy heti munka után nem tartotta többé szükségesnek az Aninán való további időzést. Ismerve azonban a pontos tényállást, reméli, hogy ha másként nem, hát a véletlen majd a kezébe ad még valami nyomot, amely célhoz vezethet. A gyilkosok két üveget hagytak hátra a Hendrich-villa udvarán, mindkettőből kiérezhetni, hogy vizezett spirítusz volt bennük. Az egyik üveg a csiklovai sörgyárból való, legalább is annak domborítású feliratát viseli.

A meggyilkolt Hendrich helyébe különben a Resicza-művek részéről Novi János főfelügyelőt nevezték ki aninai bányaigazgatónak.

gette Magyarországot Olaszország politikájának karjaiba,

s most innen ki kell vonni.

A kisántantban szét kellene választani a politikát a gazdasági kérdésektől,

gazdaságilag Magyarországot a kisántant érdekkörébe belevonni,

hasonlóképpen Ausztriát is.

Marinkovics eszméjét Mitilineu élénken támogatta, csupán Benes néhány kifogását kellett eloszlatni.

Megállapítható, hogy a pénteki nap szen-

zációja a kisántant Magyarországhoz való gazdasági közeledése volt és Magyarország a joachimstali konferencia első napját nagy sikerként könyvelheti el.

A tanácskozásról, amely háromnegyed nyolckor ért véget, elsőnek Mitilineu és Marinkovics jöttek ki. Mitilineu a következőket mondotta franciául az újságíróknak:

— Délután az általános politikai helyzetet beszéltük meg, mindegyikünk expozét tartott, a részletekkel szombaton foglalkozunk.

Benes kijelentette, hogy Magyarországról is tanácskoztak.

Hogyan kell fizetni a lakbéréket?

Az igazságügyminiszter a lakbértörvény homályos 47. szakaszához magyarázó jelentést adott ki

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A lakbértörvény 47. szakasza, amely úgy intézkedik, hogy a lakbér félévénként előre fizetendő sok zavarra adott okot, különösen Erdélyben, ahol a regáti uzussal ellentétben negyedévi, sőt havi részletekben fizetik a lakbéréket. A zavaros helyzet tisztázására most Cudalbu igazságügyminiszter magyarázó jelentést adott ki, amely szövezerinti magyar fordításban így szól:

A lakbértörvény 47. szakaszának a különféle napilapok által történt magyarázatának végét vetendő, közlöm, hogy a törvénynek ez az intézkedése csak azokra a szerződésekre szól, amelyeknél a szerződés értelmében a lakbér félévre és előlegesen fizetendő.

Olyan szerződéseknél, amelyek havi vagy negyedévi lakbérfizetést kötnek ki, a 47. szakasz nem jön alkalmazásra, s ezeknek a lakbéréknek fizetése a szerződés értelmében történik.

Cudalbu s. k.
igazságügyminiszter.

Ez a magyarázó jelentés tehát azt foglalja magában, hogy minden lakó úgy fizeti a lakbérét, ahogyan a szerződése szól: félévénként, negyedévenként, havonként, előleges, vagy utólagos részletekben. A lakbér félévre való megfizetését tehát csak azoknak kell teljesíteni, akiknek a szerződése kifejezetten így szól.

A népszámlálás új tápot ad az antiszemita mozgalmaknak

Sándor József nyilatkozata — A magyarság sérelmei

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Megemlékeztünk arról, hogy a kormány köréből származó, de meg nem erősített hírek szerint a parlament rendkívüli ülészakája 20 napig fog tartani. Ennek a rövid szesziónak fő tárgya a tisztviselők fizetésének harmonizálása lesz. Ez a javaslat a szenátuson már átment és így csak a rendkívüli ülészaká sulypontja ezúttal a kamarára esik, melynek permanens munkájával szemben a szenátus napi öt-hat perc alatt lefolytatja és berekesztli tanácskozásait.

Magyar szempontból ilyenképpen ez a 20 nap nem ígérkezik jelentősnek s valószínű, hogy mindössze két honatyánk fog felszólalni, Sándor József és Tornyai Gyula szenátorok, az előbbi a nagy elvi jelentőségű népszámlálási kérdésben, az utóbbi pedig a telepések ügyében.

Sándor József egyébként a népszámlálás várakozás előzi meg, a következő érdekes vitás ügyéről, melyben interpellációját élénk nyilatkozatot tett a Brassói Lapok számára:

— Szenátusi interpellációm a Magyar Párt elhatározásának következményeképpen fog megtörténni. Bukarestbe érkeztem után azonnal felkerestem Bucsan Constantin kisebbségi minisztert, akinek előadtam, hogy a népszámlálás módszere miatt milyen nyugtalanság tapasztalható különösen kisebbségi oldalon. Leszögeztem, hogy a felmerült vitás kérdéseket feltétlenül tisztázni kell, mert

lehetetlen az, hogy név, eredet és vallás szerint állapíttassék meg a nemzetiség, hiszen ez az egész világon önkéntes bevallás szerint történik.

— A hírlapokból ismerem már a panaszokat — mondotta bejelentésemre Bucsan miniszter — és rajta leszek, hogy a kedélyeket megnyugtassam.

A központi statisztikai hivatalban minden erőszakos eltorzítást helyre fognak igazítani!

— Majd kijelentette, hogy a szenátusban már ezen ülészaká folyama alatt előzetesen is válaszolni fog bejelentésemre.

— Megjegyzem, hogy én interpelláciomat csak a vonatkozó iratok betekintése után terjeszthetem elő. Hírlapi panaszokra és felőlten felszólalásokra nem lehet egy fontos interpellációt alapítani anélkül, hogy a megcáfoltatás veszedelmének ne tegye ki magát az ember. Mindenesetre nagy és nehéz munka az egész munkát betekinteni, mert 17 mil-

lió ember népszámlálásáról van szó, s ha ezt a számot el is osztjuk öttel, (egy család átlagos lélekszámával), akkor is 3 és fél millió népszámlálási lapot kell figyelembe venni s ezekből szelekció és megkülönböztetés kell majd egyes csoportokat áttanulmányozni. Először magukat a megnyilatkozó panaszokat kell számbavenni, és ezeknek fonalán eljárni.

— Különösen a zsidóság népszámlálását látszik a kérdés nehéznek. Ezzel a ponttal kapcsolatban bizonyára ki fog tűnni, hogy például a regátheli zsidóság kétségtelenül román nemzetiségűnek vallotta magát, azonban

itt nem vették tekintetbe a vallást, ellenben Erdélyben számos esetben a zsidó vallás után kényszerűleg zsidó nemzetiségűnek írták be a magukat magyarnak valló feleket.

Előfordult az eljárás miatt sok olyan eset is, hogy a szóbanforgó népszámlálási alanyok nem akarva magukat sem romának, sem magyarnak, sem zsidónak beírni, a német nemzetiséget választották.

— Kétségtelen az, hogy az antiszemitizmus nagy tápot fog nyerni azáltal, ha tényleg mindenütt következetesen keresztülvitték a vallás szerinti zsidó nemzetiség elvét, ugyan is ebben az esetben az antiszemitizmus előre láthatólag azzal fog előállni, hogy innemennyire túl van terhelve az ország zsidósággal, és hogy mennyire jogtalanul panaszkodik a külföld amiatt, amiért a törzsköcs románság a zsidóság ellen védekezni kénytelen. Ennél a pontnál tehát egy nagy szociális ellentét csiráját hordja magában a népszámlálási módszer.

— Kétségtelen az, hogy a magyarság létszáma a jelenlegi népszámlálással különböző módokon leapasztatott. Jellemző az is, hogy máris olyan hangok hallatszanak, hogy főképpen egyes municipális városokban, ahol először magyar közegek végeztek a népszámlálást, ezek mindaddig, amíg fel nem váltották őket, kisebbségi irányban igyekeztek a felvételeket eszközölni. Azonban konkrét adatokkal ezek a felszólalók még nem álltak elő.

Mindenesetre reméljük, hogy Sándor József interpellációja tisztázni fogja a vitás kérdéseket és hogy a kormány reparálni fogja a népszámlálásnak azokat az önkényeit melyek az egész világon elfogadott elveket csúfolnak meg.

Minden konyhának

nélkülözhetetlen segédeszköze a

Biri néni szakácskönyve

ismét kapható.

A legjobb, legismertebb magyar szakácskönyv.

517 elsőrangú konyharecept.

Ára tartós, kemény

kötésben

120

lej.

Kapható mindenütt.

Postán megrendelhető a kiadónál:

Brassói Lapok könyvosztálya.

Regátba csak az összeg és 7 lej portóköltség előzetes beküldése ellenében szállítunk.

Hirdessen a Brassói Lapok-ban!

Nagy pompával szentelik Pacha Agostont püspökké

Dolci pápai nuncius, Majláth és Niculescu püspökök Temesvárott

TEMESVÁR. (A Brassói Lapok tudósító-jától.) Pacha Agoston temesvári apostoli kormányzót ismeretesen lebedői címzetes püspökké nevezte ki a pápa, a püspökszentelés holnap, vasárnap megy végbe óriási pompa mellett. A püspökszentelést Dolci Maria Angelo bukaresti pápai nuncius végzi Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi és Niculescu Sándor dr. lugosi görög katolikus püspökök közbenjöttével, fényes papi segédlet mellett.

Majláth püspök annakidején, amikor először kérték fel funkcióra a püspökszenteléshez, tervbe vett nagy bérmutatásra való hivatkozással sajnálattal volt kénytelen a kérésnek nem megfellelni. Pacha apostoli kormányzó erre Nagyváradra utazott Bjelik Imre püspökhöz, aki megígérte részvételét. Ugyanaz nap azonban, amikor Pacha elutazott Nagyváradról, Bjeliket szélütés érte s azóta éppen Pacha volt az, aki az elköltözött egyházfejedelmet eltemette. Így hát Majláth püspök mégis csak félbeszakította bérmutatását s miután Ujaradon unokatestvérét, Nopcsa bárónét is meglátogatta keresztülutazóban, egy napra szintén Temesvárra jön.

A püspökszentelésre óriási előkészületek vannak folyamatban. A szombati nap folyamán megy végbe a nuncius nagyarányú fogadtatása. Dolci számos katolikus intézményt s az összes templomokat meglátogatja s szombat este szennadót kap. Amíg vasárnap a domban a püspökszentelés folyik — ahelyen a hatóságok, a helyi és egyházmegyei hírközlések, nemkülönben a különböző felekezetek képviselői megje-

lennek, addig kinn a tágas téren, azok számára, kik belépőjegyhez nem juthattak, tábori misét tartanak, szentbeszéddel. Délben úgy az új püspök, mint a nuncius számos küldöttség tisztelegését fogadják. Azután diszebed következik. Dolci nuncius még a hétfői nap folyamán is Temesvárott marad s fölvetja az intézmények megtekintését, ami — mint már többször hangoztatta — régi vágya volt: annyi szépet hallott már Temesvárról.

Pacha püspök a szentelés előtti napokat teljes magányban, a szalvatoriánus atyák erzsébetvárosi zárdájában töltötte. Kinevezése alkalmából címert készített magának, melyben egy kalapács látható, mivel apja Moriczföldön iparos volt, azután egy égő szív, a szeretettől áthatott Szent Agostont, védőszentjét ábrázolván. A címer alsó része viszont Temesvár régi várát ábrázolja, mely fölött az elhalványuló török félholdon a dicsőségesen előtűnő kereszt jelvényt látszik. Pacha püspök még felszentelése előtt eddigi titkárát, Waltner József drt, püspöki irodaigazgatóvá, a püspöki szertartót, Willjung Mihályt pedig püspöki titkárrá léptette elő, szenteltetése alkalmából hú környezetét kitüntetni akarván.

Megemlítésre méltó, hogy a szentelésen megjelenik a püspök agg, 96 esztendősen édesanyja is, aki különben a két kenyeret, amit fiának a szertartás alkalmával át fognak nyújtani, maga sütötte — bármilyen nehezére esett előrehaladt korára való tekintettel, másnak mégsem akarta átengedni azt.

Londonban szenzációs házkutatást tartottak a kommunistáknál

Átkutatták az orosz szovjetkövet lakását is — A követség safe-jeit durranógáz fejlesztővel nyitották ki

A házkutatás híre Genfben is szenzációt keltett

LONDON. (A Brassói Lapok tudósító-jától.) A londoni rendőrség az angol belügyminiszter rendeletére a Londonban tartózkodó kommunisták lakásán szigorú és erélyes házkutatást tartott, főként azoknál a kommunistáknál, akik függő viszonyban vannak a londoni szovjetszövetséggel. A házkutatásnál kétszáz rendőr működött közre.

Ez az első szűkszavú jelentés szenzációs eseményről számol be. Az a feszült viszony, amely eddig amúgy is jellemezte Angliát és a szovjet egymásra való viszonyát, a tegnapi házkutatásokkal teljessé vált. Az angol kormányának mindenestre volt és van oka bizalmatlanságra a szovjettel szemben, hiszen Szovjetországnak nagy céljainak egyik legfontosabbja: az angol világuralom letörése. Oroszországnak Angliával szembeni politikája mindig erre irányult s igazán nem volt eszköz, amelyet a szovjetországi, egyelőre még titokban, igénybe ne vett volna Anglia ellen. Angliát a szovjetkének hatalmas szervezete hálózta be, s ahová Angliában a szovjet keze elér, ott rombolni igyekszik. Emlekezzünk csak vissza a legutóbbi hatalmas bányászsztrájkra, amely a szovjetnek a kulisszák megettí irányításával ment végbe, s a melynek hatását még most is súlyosan érzi Anglia és még sokáig érezni is fogja.

A kérdés a tegnapi házkutatások után, a melynek eredményéről még részletes jelentések nincsenek, ilyeneket talán ki sem adnak, milyen magatartást fog tanúsítani a szovjettel szemben Anglia, és milyen álláspontot helyezkedik a szovjet. Tekintélyes angol lapok már ma az angol—orosz kereskedelmi szennződés felbontását követelik, a genfi világgazdasági konferencián, pedig az okok, melyek a házkutatásokat kikényszerítették oroszellenes hangulatot teremtetett. Ugyanekkor azonban Angliát könnyen illetheti a szovjet a nemzetközi jog megsértésének vádjával, hiszen a házkutatás a szovjetkövet lakásán is végbement.

E pillanatban még senkinek sem számolhat az angol kormány lépésének következményeivel s meg kell várni a további fejleményeket. A házkutatás tényével az angol lapok

élénken foglalkoznak. A Daily News szerint alig hihető, hogy a belügyminiszter ezen súlyos diplomáciai konfliktussal fenyegető lépést megtette volna, ha nincsenek bizonyos információi a követség kommunista-propaganda tevékenységeiről.

A Financial Times a kormány eljárásának igazolását csak abban látná, hogy ha Anglia felmondja az orosz kereskedelmi szerződést.

A konzervatív lapok helyeslik a belügyminiszter eljárását, és minden szovjetországnak Anglia területéről való kiutasítását követelik. A liberális lapok csendesebb hangon írnak, s óva intik a kormányt a házkutatásnak esetleg súlyosabb következményeitől.

A londoni szovjetüggyvivő máris formászerűen tiltakozott a szovjetkormány nevében a házkutatások miatt.

Nyilatkozik az angol belügyminiszter

Az angol alsóházban a házkutatások ügyében Henderson a munkáspárt nevében kérdést intézett a belügyminiszterhez, aki a kérdésre kijelentette, hogy

szerdán este bizonyos értesítéseket kapott, amelyeknek alapján felhatalmazta a rendőrséget, hogy kérjenek megbízást illetékes hatóságoktól az orosz székház átkutatására.

Két-három napig még nem tehet további közléseket. A rendőrség egész éjjel őrizte az épületet, a kutatást ma folytatják.

Erdekes epizódja a szovjetszékház átkutatásának, hogy a székház alkalmazottai nem voltak hajlandók a safék kulcsait kiszolgáltatni.

mire a rendőrség emelőrudakat, csákányokat és durranó gázfejlesztő készüléket hozatott a safé kinyitására.

Csak a kolozsvári HEINRICH-féle

Szt.-László

fertőtlenítő glicerínborotva szappant

használguk.

2582

Eddig még nem egészen megbízható forrásból azt a hírt közlik, hogy a házkutatást azért rendelték el, hogy kinyomozzák, nincsenek-e a szovjetiroda helyiségeiben angol diplomáciai okmánymások, amelyeket angol őrizetből eltulajdonítani nem szabad.

A hatás Genfben

A házkutatás híre a gazdasági világkonferencián élénk hatást keltett. Több kívül dött hangoztatta, hogy az oroszok mindenütt visszaélnék a vendégszeretettel s éppen ezért nem lehet velük semmiféle szerződéses viszonyt fenntartani. Kereskedelmi összeköttetés ürügye alatt az internacionálé üzemeit fejlesztik és támogatják.

A genfi orosz kiküldöttek hangsúlyozták, hogy a házkutatás nem egyéb angol manővernél, amelynek célja az, hogy megzavarja az orosz delegátusok tárgyalásait. Az oroszoknak mérsékletükkel sikerült bizalmat kelteni és a közeledést megvalósítani s ezt az eredményt akarja az angol kormány semmivé tenni a házkutatással.

Hogyan történt a házkutatás?

Távirati jelentések szerint az első házkutatás az Arkos (oroszbévásárló társaság Londonban) épületében folyt le. A rendőrtisztek

automobilon valósággal roham-szerűen érkeztek meg az Arkos épülete elé,

amelyet elfoglaltak. Megszállották a rendőrök az épület kijáratait, és a kordon oly sűrű volt a ház körül, hogy ember ember mellett állva vette körül az épületet. A rendőrtisztek átkutatták az orosz bévásárló intézet íróasztalait, és egyéb bútordarabjait. Az utcán járók kényelmesen nézték végig, hogy a rendőrtisztek hogyan nyitják ki a safeket és az íróasztalokat az Arkos bankosztályában.

A rajtaütésszerű házkutatás — jelenti egy másik távirat is — az angol belügyminiszter kezdeményezésére vezethető vissza. Hogy mi lehet az akció oka, az eddig nem került nyilvánosságra.

Fegyverszállítással is foglalkozott az Arkos

A londoni rendőrség már régebben figyelte, hogy az Arkos londoni kereskedelmi küldöttség futárjainak postgyászában fegyvereket szállítanak. A mostani házkutatás is azért történt, hogy megállapítsák, mit csinálnak a fegyverekkel. Az is gyanús, hogy az Arkos munkáját ötven ember kényelmesen el tudná intézni, mégis ezernél több az alkalmazottja. Ezek az alkalmazottak valószínűleg kommunista agitációt folytatnak.

Megállapították a hatóságok, hogy az Arkos tagjai minden szakszervezeti gyűlésen megjelennek és hogy a társaság nem jöhisz meg kereskedelmi társulat, hanem orosz összeszeesküvés központ, amely veszélyezteteti Anglia biztonságát.

A rendőrség továbbra is megszállva tartja a helyiséget, mert két páncélszekrény, kulcsát nem akarják kiadni. Ha szépszerével nem adják át, a rendőrség kifurattja a páncélszekrényeket.

Anglia egyszer már tiszta helyzetet akar teremteni a szovjettel.

Minden előfizetőnek joga van

havonként egy tíz-szavas

INGYEN APRÓHIRDETÉSRE

a „BRASSÓI LAPOK”-ban.

Telítéteket lásd az „Apróhirdetések” rovat elején.

BAD PISTYAN
PÖSTYEN
SZLOVAKIA

Utirány: Halmi—Zsolna—Pöstyén vagy direkt
kocsiban, Budapesten át Pöstyénbe.

Az 1000 méteres mélységből előtörő meleg (60° C)
kényszerű hőforrás (SÍASZ, KÖSZVÉNY, RHEU-
MA és NOI BAIOKNÁL) páratlan hatásúak. Gyö-
nyörűen kiépített modern fürdőhely. Elsőrangú
panziók és szállodák. A THERMIA PALACE az
összes fürdővel egybeépült s a legnagyobb ké-
nyelmet nyújtja. GRAND HOTEL ROYAL és sok
más, PRO PATRIA népszerűsítő.

Napi penzt 230 lejűtől lejjebb. — Információval
szolgál a fürdő képviselője: SINGER LÁSZLÓ
gyógyászorvos TIMISOARA N. Strada Tegel
(Vécsei-u.) 2 szám.

2265

Elfogták a „Halál zsoké”-ját

Aki tizenhárom éves korától kezdve
csalásból és lopásból él — Chisinau
szenzációja

CHISINAU. (A Brassói Lapok tudósítójá-
tól.) A chisinaui rendőrség néhány nappal
ezelőtt kitűnő fogást csinált, elfogott egy szél-
hámot, aki rendőrkormányzó egyenruhában
a városban és a környéken számtalan szélhám-
osságot, csalást és lopást követett el. Ma hu-
szonkét éves, kalandos életét tizenhárom éves
korában kezdte, mint diák, s most végre sok
üldözés, herce-hurca után — valószínűleg
végleg — a hatóságok kezére került.

A szélhámossal vallomása többet mond a
legfantasztikusabb regénynél. Ő maga mon-
dja az alábbiakat:

Mi történt az iskolában?

Constanzában született. Igazi neve Pavel
Cialac s egy volt pretornak a fia. Működé-
se alatt a nevek egész sorozatát váltogatta:
Dumitru Popovici, Vasile Popescu, Alexan-
dru Maorodiu, Virgil Calarasanu, de a leg-
gyakrabban használt neve a titokzatosan hang-
zó: Halál zsokéja.

Az első gáztettét 1919-ben követte el. Har-
madik gimnázista volt akkor Constantzában.
Az áldozat egy gimnáziumi tanár volt, aki
— mondja — mindig rossz osztályzatot adott
a tanulóknak. Nem sokkal a vizsga előtt az
osztálybeli diákok elhatározták, hogy el kell
lopni a professzor katalógusát, amelyben az
osztályzatok vannak. Sorsot húztak s a sors
Cialac-ra esett. A megbízást pontosan telje-
sítette: ellopta a tanár katalógusát, s azzal
együtt nyolcvan lejt. Másnap kiderült a lo-
pás s annak elkövetőjét nem volt nehéz ki-
nyomozni. Két évi javító büntetésre ítélték
s a büntetést Constantzában le is ülte. A börtö-
nben töltött időt azonban nem pocsékolta
el, hanem igyekezett kiképezni magát a jó
társaságban a szélhámosságok különböző mód-
jaiban.

Amikor kikerült a börtönből, legelső dol-
ga volt, egy rendőrkormányzó uniformist sze-
rezni, s hozzáállt a „házkutatásokhoz”. Egy
ízben sikerült a rendőrségnek lefogni őt, de
elmenekült s Piatra Neam'zig meg se állott.

A nagy vágás

Itt követte el aztán életének első nagy
s talán legnagyobb szélhámosságát. Itt már
mint Virgil Calarasanu, a fővárosi vezér-
biznás szubkomiszárja szerepelt. Ez 1924-
ben történt.

Egy szép napon beállított az egyik Tar-
gul-Neamtz melletti község csendőrkormány-
zóságára, igazolta magát s kijelentette, hogy
házkutatást kell tartani Abramovici földbir-
tokosnál, akit „hamisbankjeggyártással gya-
nusítanak”.

A csendőrség felült a mesének és a kiren-
deltség vezetője, ő maga és egy cinkosa, aki
a bukaresti sziguranca detektívjeként mutat-
kozott be, megjelentek Abramovici lakásán.
A földbirtokos családját bezárták egy szo-
bába, hogy ne lehessen jelen a házkutatás-
nál.

A házkutatás nagyszerű eredménnyel járt:
az alkormányzóknak sikerült a lakásban

nyolcszáz ezer lej készpénzt találni.

Ezt a pénzt becsomagolta s hivatalosan le-
pecsételte. Utasítást adott a csendőrség ve-
zetőjének, hogy Abramovicit vigye Bu-
karestbe a sziguranca vezérigazgatósághoz, ő
maga és cinkosa pedig bementek Piatra-
Neamtzba, ahol megosztották a pénzen, az-
tán nagyot ittak, berugva óriási botrányt

csaptak s mint rendőrök letartóztattak egy
tartálékos őrnagyot.

A csendőrség gyanúja

A házkutatásnál tanúsított furcsa eljárás
mégis gyanút ébresztett a csendőrség ve-
zetőjében s táviratilag kért felvilágosítást Bu-
karestből. Kiderült, hogy a bukaresti szí-
guranca tényleg van egy Virgil Calarasanu
nevű szubkomiszár, ez azonban Bukarestben
volt s nem kapott semmiféle megbízatást
házkutatásra. Nem sok fáradságba került
a csendőrségnek: az Al-Calarasanut elfogták
a Piatra-Neamtz állomáson, éppen amikor
Bacau felé akart utazni. Bukarestbe akarták
vinni, sikerült azonban megszöknie. s Ad-
judba menekülnie.

Az antiszemita szélhámosság

Elmondotta, hogy Adjudából Tulcea-
ba ment, itt agyonlőtt egy rablót és még egy
zsidót, akinek a nevére nem emlékszik. Ezt a
két gyilkosságot — mondja — tiszta antisze-
mita érzelimből követte el. Tulceából Con-
stantzába ment, ahol részt vett az antiszemita
mozgalmakban s ahol fosztogatás volt, ő
természetesen mindig a fosztogatók élén állt.

Nungesser és Coli Ujfundlandban vannak

Cáfol a francia hadügyminisztérium

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.)
Nungesser és Coli, az eltűnt repülők sorsáról
ma hivatalos forrásból újabb hírek érke-
tek. Hir szerint

a két repülő csakugyan elérhette Ujfundlandot, ahonnan Kanadába mentek.

Két ujfundlandi halász hétfőn reggel egy re-
pülőgépet látott, amikor arra felé egyetlen
ujfundlandi gép sem szállt. Párisban e hírek
új reménységet ébresztettek.

Hans Otto Roth: „Óriási elvi eredménynek tartom, hogy a magyarok is kaptak államsegélyt”

BUKAREST. (A Brassói Lapok munka-
társától.) Ismeretes, hogy a Magyar Párt
mult heti intézőbizottsági ülésén a parla-
menti csoport az elmúlt év politikai esemé-
nyeiről részletes beszámolót terjesztett elő,
melyben nagyjában és általánosságban leszo-
gezte, hogy

a kormány engedményeivel nin- csen megelégedve.

Ennek a jelentésnek a magva az államsegély
körüli mozgott és jöllehet a szubvenciót a
minisztérium már két hónappal ezelőtt
megszavazta, de az eddig még ki sem fizetett
összeg a szükségletekhez képest olyan ala-
acsony, hogy az megelégedést semmi esetre
sem válthatott ki a választási ígéretek után
felcsigázott reményű magyarságból.

A magyar parlamenti csoportnak ezután
a lehangozó jelentése után különös érdek-
nek tetszik, hogy a szászok milyen álláspon-
tot foglalnak el az elmúlt év kisebbségpoli-
tikai eseményeivel szemben. Ezért felkeres-
tük dr. Hans Ottó Rothot, a német parla-
menti csoport elnökét, aki a Brassói Lapok
részére a következő érdekes nyilatkozatot
tette:

— A német parlamenti csoport nem ké-
szített hasonló, az eseményeket átfogláló je-
lentést, mint ahogyan azt a magyar csoport
tette. Ennek oka az, hogy mi már hat éve
küzdünk azon a politikai porondon, ahol a
magyarság szempontjából most még sok min-
den, ami nálunk már meghaladott közhely,
új tapasztalatnak és meglepetésnek látszik.
Mi a bukaresti politikai módszereket, ami a
magyarok jelentésének lényeges részét tette
ki, mi már tulontul ismerjük.

— Természetesen, mi is leszögezhetjük
azt, hogy óriási nehézségekkel küzdünk. El-
ső sorban itt van az államsegély összege, a
melyből nekünk 15 millió lej jutott. Ez a
summa tulságosan csekély, azonban mégis va-
lami. Mi összesen 20 milliót kapunk, mert a
rendes költségvetésbe is fel voltunk véve 5
millióval: szubvenciónk összege ilyen módon
négyeszeresére emelkedett. Ez az emelt ösz-
szeg azonban még tulkecsiny ahhoz, hogy ko-
moly tételnek számíthasson kiadásaink ha-
talmas tétele mellett.

— Az eredmény, amittel mostanra eléged-
ve

A Halál zsokéjának regénye

— Közben — folytatta — belém szeretett
egy constantzai milliomos leánya. A szülőm
persze hallani sem akartak arról, hogy a
leány a feleségem legyen, mire a leány az ed-
bízgatásomra apjától elloptott számszöveget
ezzer lejt, s velem együtt Konstantinápolyba
szökött. A hatósági eljárás folyamán a kon-
stantinápolyi rendőrség úgy intézkedett, hogy
visszatoloncoljanak Constantzába. Tuzla kö-
zelében azonban kiugrottam a hajóból s Tuz-
láig uszva kerültem a szárazföldre. De Tuz-
lán elfogtak és itt sikerült engem tizenöt évre
elítélni. A constantzai börtönbe vittek, innen
azonban sikerült szintén megszökni.

Szökése körülményeiről nem nyilatkozok,
de azt elmondta még, hogy a szökés után in-
tenzív antiszemita működést fejtett ki. Jas-
siba ment, itt összeköttetésbe lépett az an-
tiszemita központtal. Részt vett Chiferceni
Noul-ban egy korcsma kifosztásában, s el-
követett egy-két szélhámosságot Cetatea-Al-
bában, innen jött Chisinauba, ahol most le-
fogták. A rendőrség most persze nagyon vi-
gyáz rá.

A hadügyminisztérium hivatalosan cáfo-
lja azokat a vádak, hogy Nungesserék repü-
léséhez meghamisított meteorológiai jelenté-
seket adtak ki.

Lakehursti jelentés szerint a Losangeles
kormányozható léghajó tegnap reggel az At-
lanti Ocean partján gyakorlatra indult, s kö-
zben kutatni fogja Nungesser és Coli nyo-
maid.

Lincoln Filencia, világhírű emberbarát
ezer dollárt tűzött ki annak, aki az eltűnt
francia repülőket nyomára vezet.

rú államsegélyben, hanem az elvi engedmé-
nyekben keresendő. Ugyanis jelentős dolo-
nak kell elismernünk azt, hogy ez évben
már nemcsak a németek, hanem a többi ki-
sebbségek, illetve a magyarok is kaptak szub-
venciót. Ezuttal tehát már nem lehet azt a
kibúvót a kérelmezők szeme közé vágni,
hogy a németek kapnak ugyan államsegélyt,
azonban ez csak privilégium a részükre. Az-
zal a ténnyel, hogy a kormány generálisan
megadta a kisebbségeknek az államsegélyt,
egy elvet ismert el, mely szerint ezek a ki-
sebbségek joggal tarthatnak számbot szubven-
cióra az állam részéről. S ha ez az elismer-
tetés bármilyen kis összeg erejéig történt is,
tagadhatatlan, hogy elvi eredménynek mégis
kielégítő.

— Bizonyára méltóztatik ismerni a kor-
mánynak azt az álláspontját, mely szerint a
szubvenció kiutalásánál meglehetősen nagy le-
késéget árult el, hiszen a tavalyi költségve-
tésben az államsegély tétele csak öt mil-
lió volt, ez évben pedig az e célra szánt ösz-
szeg eléri az ötven milliót?

— A kormánynak ez az álláspontja igen
ügyes fogás, de nem helytálló. Ugyanis a
szubvenció ügyét nem ebből a rabuliztikus
szempontból kell elbírálni, hanem első sor-
ban azt kell megállapítani, hogy mennyi az
iskola fenntartó egyházak költségvetése és
hogy hány százalékot vesz át ebből az ál-
lam? Ha ebből a szempontból vizsgáljuk a
kérdést, akkor könnyen megállapíthatjuk,
hogy az állam által vállalt százalék olyan
kicsi, hogy az tényleges eredménynek alig
nevezhető. Meg kell jegyeznem azonban,
hogy ha biztosak lennénk abban, hogy az el-
következendő években a kormány megtartja
azt az emelési kulcsot, melyet a szubvenció-
val kapcsolatban ez évben alkalmazott, ak-
kor nagy mértékben megnyugodhatnánk. A
kisebbségi pártoknak mindenesetre töreked-
niük kell arra, hogy az államsegély összegét
emeljék és elérjenek ahhoz a helyzethez, hogy
az állam az iskolai költségek tekintélyes szá-
zalékát vállalja.

— Mindenesetre le kell szögeznünk,
hogy az ez évi kiutalás feltétlenül precedens.
Szám szerint a kapott összeg csekély, de
remélhető, hogy az elért elvi alapon ki-
elégítő eredményeket is el tudunk érni.

Averescu tábornok visszavonatta a róla szóló törvényjavaslatot

A tábornoki egyenruha viselése ügyében a kormány terjeszt be a kamarához külön törvényjavaslatot — A kamara és a szenátus tegnapi ülése

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kamara tegnap, pénteken két ülést tartott. A délelőtti ülés, amely alig egy óra hosszat tartott, apró, jelentéktelen felszólalásokkal telt el.

A délutáni ülésen Negulescu P. P. elnök, a miniszterek közül Averescu tábornok, miniszterelnök, Mircescu, Meissner, Manolescu és Busoicescu vannak jelen.

Averescu kéri a róla szóló törvényjavaslat visszavonását

Az ülés megnyitása után azonnal Averescu tábornok, miniszterelnök emelkedik szó látra, s a következőket mondja:

— A tegnapi délutáni ülésen a parlament iniciatívájából törvényjavaslat került a ház elé, amely az én személyemre vonatkozik. Mélyen meghatva azon érzésektől, amelyet a törvényjavaslat bennem ébresztett, köszönetemet fejezem ki a javaslat kezdeményezőinek és mindazoknak, akik a kezdeményezőknél segítségére voltak, hogy a javaslat beterveztessék.

— Kérem azonban önöket, hogy

a javaslatot vonják vissza,

még pedig a következő indokok alapján. Mielőtt a beterveztett törvényjavaslat elkészült volna, más oldalon szintén történt kezdemé-

nyezés a kormány részéről ugyanebben a kérdésben.

— Miután különös érdek fűződik ahhoz, hogy ez a kérdés ne intéződjék el, hogy ahhoz a szentimentalizmusnak még csak a gyanuja is férközzék, hiszem, hogy mindannyian ugyanazon a véleményen vagyunk: a javaslat visszavonandó azok által, akik azt beterveztették, s megvárják a kormány javaslatát, amely a kezdeményezést olyan helyről kapta, amely fölötté áll minden gyanúnak. Hiszem, hogy önöket azok az érzelmek és az a szeretet vezetik, mint engem. (Taps.) Köszönöm a képviselő uraknak, hogy tapsaikkal adnak kifejezést beleegyezésüknek ahhoz, hogy az önök kezdeményezéséből beterveztett javaslat visszavonassék, s megvárjuk a kormány javaslatát. (Taps a többség oldalán.)

Ezután áttért a kamara a fizetések egysegítésére vonatkozó törvényjavaslat tárgyalására, amelyhez Bonea és Joanitzescu képviselők szóltak hozzá.

A szenátusban

Triteanu romani püspök mondott interpellációt egy regáltbeli lelkész ügyében, azután a Casa constructiilor tanácsába választottak meg két szenátort.

A szenátus ülése fél négykor már véget is ért.

Klehelberg kijelenti, hogy nem barátja a numerus claususnak

A törvényt csak a középosztály gazdasági helyzete miatt nem lehet most megváltoztatni — A magyar képviselőház elfogadta a kultuszköltségvetést

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A magyar képviselőházban tovább tárgyalták tegnap a kultusztárca költségvetését. Bleyer Jakab a kisebbségi iskolák ügyével kapcsolatban kijelentette, hogy a legnagyobb bizalmat érzi a kormány politikájánál, mivel a miniszterelnök kisebbségi rendeletere olyan, hogy azt Magyarország nyugodtan megmutathatja az egész világnak. Kifejezte, hogy a nemzetiségi falvakban a szülői értekezlet döntson az iskolatípus felett. Ezt — mondotta — a kormánynak kell eldöntenie, a népszámlálás alapján. Azután a kisebbségi iskolákról szóló javaslatot általánosságban elfogadták.

Klehelberg és a numerus clausus

Klehelberg kultuszminiszter válaszolt ezután Fábrián Bélának a numerus clausus el-

törleséről szóló határozati indítványára. Kijelenti, hogy álláspontját sohasem változtatta meg. Minisztersége elején mondotta már, hogy

elvből nem barátja a numerus claususnak.

Amikor a törvényt megszavazták eltávozt a teremből. Egyesek, akik most támadják, annakidején aláírták az ívet, melyben a törvény bevezetését kérték, köztük Rassay Károly is. Elvileg most sem barátja a törvénynek, azonban az adott körülmények közt ez időszakra nincs abban a helyzetben, hogy annak megváltoztatására indítványt tegyen. A középosztály anyagi helyzetének oly mértékben kell megváltoznia, hogy a törvény megváltoztatásától ne lássa a középosztály gyermekei jövőjét fenyegetve. Ez az idő még nem érkezett el.

A Magyar Párt Kolozsváron jogvédelemben részesíti a kisajátított területek tulajdonosait

A kolozsvári tagozat beavatkozását országos akció fogja követni

KOLOZSVÁR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Több ízben megemlékeztünk arról, hogy Erdély valamennyi városában a belső telkek kisajátítása körül hosszú hónapokon át a legnagyobb bizonytalanság uralkodott. A kisajátítási eljárást hol felfüggesztették, hol ismét megindították, s így mindazon beltelkek tulajdonosai, akik építkezési munkálatokat akartak megkezdeni, sokáig a legnagyobb bizonytalanságban voltak. Kolozsváron pedig az történt, hogy az agrárbizottság erőteljes akciót indított a városi beltelkek azonnali kisajátítása érdekében. Majd a kisajátítási bizottság arravaló hivatkozással, hogy azok, akik építkezni akartak, a törvény által engedélyezett öt év alatt már beépíthették volna telkeiket, — felhívást intézett a város mérnöki ügyosztályához, hogy a kisajátítási eljárás befejezéséig újabb építkezési engedélyeket ne adjon ki.

Erre a felháborító intézkedésre, mely a közvélemény általános felzudulását vonta maga után, újabb huza-vona kezdődött, majd ismét újabb rendeletek, míg végre is egy belügyminiszeri távirat intézkedett az építkezési engedélyek kiadására vonatkozólag. Az engedélyeket azonban azoktól is, akiknek már megadták, a mérnöki hivatal ismét visszavonta. Az építkezési engedélyek újbóli visszavonása után számos

panasz hangzott el Kolozsváron s a panaszos felek tömegesen keresték fel a Magyar Párt kolozsvári tagozatát.

Hantos, tagozati igazgató erre dr. Bernád ügyvéddel együtt a tagozat nevében kérelmet intéztek a város vezetőségéhez, hogy a városi tanács foglaljon állást a beltelkek építkezési engedélyeinek kiadása mellett. Majd utasították az érdekelt tulajdonosokat, hogy nézzék meg a telekkönyvnél megtörtént-e a kisajátítási előjegyzés. A tagozat ezután felhívta mindazokat, akik építeni akarnak, adják be szabályosan felerősített kérelmüket a mérnöki hivatalhoz, ahol az engedélyeket meg fogják kapni és ugyanakkor a Magyar Párt tagozata is jogvédelemben fogja részesíteni a kérelmezőket. A tagozat egyébként abban az irányban is megtette a hivatalos lépéseket az iránt, hogy amennyiben valaki az üres telket nem képes beépíteni, úgy a kisajátítás a rendes forgalmi értékben történjék és az ennek megfelelő kisajátítási összeget azonnal utalják ki.

A Magyar Párttól szerzett értesülésünk szerint a kolozsvári tagozat akcióját követni fogják a többi városok is ebben az irányban és a Magyar Párt egyes tagozatai mindenütt jogvédelemben fogják venni a kisajátításra előjegyzett beltelkek tulajdonosait.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az első példányban. Az előfizetési vonatkozó tudósítók az első oldalán, a lap fején olvashatók. Hirdetéseket vagy közvéleményi kiadványokat, kiadványokat vagy pedig bármilyen híradást hirdetni a lapban csak az utján is feladhatók. A 1-gal megjelölt közlemények díjazás alá nem tartoznak.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidéjében állnak.

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű váltó.

Hétfő, május 16.

Kat.: Mózes. — Prot.: Mózes. — Görög: Teodor. — Izr.: 5687. Hár. 14. Sen. bójt. — A nap: 4.23—19.29. — Hold: hold: 10.10 5.32 órákor.

Kedd, május 17.

Kat.: Paskál hitvalló. — Prot.: Übne. — Görög: Junia. — Izr.: 5687. Hár. 15. — A nap: 4.22—19.31. — Hold: utolsó negyed 23.án 1.17 órákor. — Időjárás: Északi szelekkel igen hűvös idő a lecsapódások csökkenésével és helyenként éjjeli fagygal.

— Mária királyné Brassóban. Mária királyné ma reggel Brassóba érkezett és azonnal tovább utazott Törösvárra, ahol néhány napig marad.

— Majláth püspök a csanádi püspök fölszentelése miatt megszakítja marosmegyei bérmutját. Marosvásárhelyről jelentik: Majláth püspök ma délelőtt Marosvásárhelyen tartózkodott. Tegnap Jaross Béla apátplebánossal Erkedre utazott, ahol nagy ünnepséggel fogadták. Mezősámsonban bérmut, azután ismét visszatért Marosvásárhelyre, ahol ma a plebáni templomban istentiszteletet tartott. Innen Temesvárra utazik, hogy jelen legyen Pacha Ágoston csanádi püspök fölszentelésén. Hétfőn ismét folytatja Marosvármegyében bérmutját. Junius negyediken Marosvásárhelyen fogja a bérmutlás szentségét kiosztani.

— Goga belügyminiszter — egy fasisztabank jövődöbeli igazgatója. Bukarestből telefonálja tudósítónk: Tomasi volt olasz államügyész, az olasz pénzügyi körök egyik legelőkelőbb tagja tegnap este Bukarestbe érkezett abból a célból, hogy egy olasz—román bank felállításáról szóló tárgyalásokat befejezze. A bank tiszta fasiszta bank lesz, s annak igazgatójává Goga Oktávián belügyminisztert szemelték ki. Az igazgatói állást fenntartják Goga számára, aki azt akkor foglalja el, ha megválik a miniszterségtől.

— Bethlen magyar miniszterelnök megkapta a német vöröskereszt diszjelvényét. Budapestre táviratozzák: A kormányzó megengedte Bethlen István gróf miniszterelnöknek, hogy az elsőosztályú német vöröskereszt diszjelvényét elfogadja és viselje.

— Doumergue és Briand Londonban. Párisból táviratozzák: Doumergue elnök május tizenhatodikán Brianddal együtt látogatást tesz Londonban.

— Ünnepek Balázsfalván. Bukarestből telefonálják: Holnap, május tizenötödikén lesz hetvenkilencedik évfordulója a balázsfalvi gyűlésnek. A balázsfalvi mezőn ez alkalommal ünnepség lesz, amelyre Suciu balázsfalvi érsek Goga Oktávián belügyminisztert is meghívta, aki tegnap este már el is utazott Balázsfalvára. A nemzeti parasztpártot az ünnepélyen Mihalache és Jean Popovici képviselik.

— Kétszáznyolcvannyolc gonosztevőt tartóztattak le Olaszországban. Rómából táviratozzák: A Giornale d'Italia jelenti, hogy Palermo környékén kétszáznyolcvannyolc embert letartóztattak. Valamennyien egy gonosztevő banda tagjai voltak.

— Szerényi József Fiumében. Fiuméből táviratozzák: Szerényi József báró Fiume városával függő pénzügyi kérdésekről tárgyalt. A tárgyalások megegyezésre vezettek s a megegyezést alá is írták. A város Szerényi báró tiszteletére disztribúciót adott.

— Elűtötte a mozdony. Marosvásárhelyről jelentik: Gál István 52 éves vasúti munkást az állomás közelében egy mozdony elűtötte. Súlyos sérülésével a kórházba szállították.

Puccsra készülnek Csehszlovákia fasisztái

Allamellenes akció készül Csehszlovákiában — Riadalom Prágában
a Cesco Slovo leleplező cikke miatt

PRÁGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Ceské Slovo tegnapi számában feltűnést keltő cikket közölt, amely nemcsak politikai körökben, de a közvéleményben is óriási riadalmat keltett. A cikk szerint

a fasiszták erős aktivitásba léptek és olyan kérdőíveket küldtek szét hűveiknek, amelyekből kiderül, hogy államellenes akcióra készülnek.

A kérdőív bejelenti, hogy a fasiszta központ tagjaival nem a posta útján, hanem bizalmi em-

berek és futárok közvetítésével fog érintkezni.

A kérdőív tartalma a következő: Volt-e katona? Tagja-e a hadseregnek, a szokolegyesületnek, cserkészegyesületnek, az Orolnak vagy valamelyik diákszervezetnek? Tagja-e az Aero-klubnak? Tud-e motorkerékpározni? Villamoskocsit tud-e vezetni és van-e telefonja, ami lehetővé teszi, hogy ily módon kapjon parancsokat?

A Ceské Slovo követeli, hogy a kormány figyeltesse meg a fasiszták mesterkedéseit és a legszigorúbban járjon el ellenük.

— Áthelyezés a munkaügyi felügyelőség melé. A Monitorul Oficial mai száma közli, hogy a munkaügyi miniszter Muntean P.-t, a brassói munkafelügyelőség központi felügyelőjét ugyanabban a minőségben a kolozsvári felügyelőséghez helyezte át.

— Varsó nyugati pályaudvarának vasuti műhelye teljesen leégett. Varsóból jelentik: A nyugati pályaudvar vasuti műhelyében ma reggel nagy tűz ütött ki. Három csarnok temérdek anyaga továbbá huszonhét vagon, köztük Pilsudszky szalonkocsija elhamvadt. A kár mintegy ötmillió zloty. A tüzet állítólag gyújtogatás okozta. Egy sikkasztó vasuti tisztviselő, hogy bűnének nyomait eltüntesse, gyújtotta fel a vasuti műhely raktárát.

— Budapesti huspanama nyomozása tovább tart. Budapestről jelentik: A budapesti klinikák huspanama ügyében a letartóztatások még folynak. Most a nyomozás áttérjett a vágóhid alkalmazottaira is. Kiderült, hogy Román József huszállító a sovány növendékmárhák silány husát borjúhús helyett adták el a klinikáknak. Ilyen módon az árkülönbözetben különként 18—20 ezer korona illetékelen haszonra tettek szert. Tegnapi három vágóhídi állatorvosnál tartották házkutatást akiket beidézték a rendőrségre, ahol valószínűleg őrizetbe veszik őket. A további vizsgálatot teljes erővel vezetik.

(*) Köszönetnyilvánítás. Tisztelt vendégeim szíves tudomására nozom, hogy vendéglőmet május 14-én, szombaton bezárom és egyben ezen az uton is hálás köszönetet mondok tisztelt vendégeimnek, különösen azoknak, akik szeretett férjem halála után is megfigyeltek látogatásukkal. Özv. Rotnenbacher Györgyné.

— A brassói román. kath. főgimnázium vendéktalálkozója ügyében május 16-án, hét óra körül este 8 órakor a Gewerbeverein külön termében a helybeli vendékek fontos megbeszélést tartanak. Minél nagyobb számban való megjelenést kér az elnökség.

— A Brassói Chewra Kadischa f. nő 15-én, vasárnap délelőtti 10 órakor az Árvaház-utcai tanácssteremben tartja rendes évi közgyűlést, amire a tagok szíves megjelenését kéri az elnökség.

— Kántorválasztás Csikcsatószezen. Csik szeredai tudósítónktól. Csikcsatószege községe rövid idő óta másodszor adta bizonyosságát annak, hogy kell a tanító és a tanítónak a hitvallásos magyar tanítvány iskolát megbecsülni. Csikcsatószege egyházközsége a kiváló Todor István elhalálásával megüresedett helyre Illés András segédkántor-tanítót egy hangulag, közfelkiáltással választotta meg első helyen. Ez a választókörzség ugyancsak egyhangulag állott néhai nagynevű kántora érdemeiért, annak fia mellé a papválasztás alkalmával pár év előtt. Ugyancsak Csikcsatószege községe volt az, amely az imperium-változásokkor tanítóinak a megélhetést biztosító rendes fizetést állapított meg. Egy kilencszázharminchárom lelket számláló községnek a kultura iránt tanúsított ilyen áldozat készsége és tanítóinak megbecsülése egyrésztől mintául szolgálhat a magyar iskolák mikénti fenntartására, másrésztől a lakosságot is teljes bizalommal tölti el, hogy a püspök ur honorálja hitközsége óhaját és a három megválasztott közül az első helyen megválasztottat nevezi ki.

Érettségire, középiskolai magánvizsgákra osztályösszevonással is a leggyorsabban készít elő a **ZSOLDOS tanintézet**
BUDAPEST, VII. DOHÁNY-U. 84. Teljes anyagi felelősség

— Farkas egy pincében. Marosvásárhelyről jelentik: Gyalakuta község környékén az utóbbi időben többször jelennek meg a farkasok. Tegnapi este egy farkas friss báránybőrök szagára Farkas Sándor pincéjébe hatolt be. A házörző kutya nyugtalan csaholására a család tagjai figyelmesekké lettek botokkal és fejszékkel fölfegyverkezve kiszaladtak az udvarra, ahonnan a veszélyes látogatót elzavarták.

(*) Gyönyörű kézimunkái lesznek, ha a »Tündérújjak«-ból veszi a mintáit. Előfizetési díj egy negyedévre 180 lej. Mutatványszámot 60 lej ellenében ajánlva küld a Brassói Lapok Könyvosztálya.

— Az új lakbérleti törvény teljes magyar fordítása, magyarázatokkal ellátva, megjelent. Ára 40 lej. Vidékre 52 lej előzetes beküldése ellenében ajánlva küldjük. Brassói Lapok Könyvosztálya.

(*) Meghívó. A Societatea Anonima Ardeleana pentru Industria Forestiera (Erdélyi Erdőpar Részvénytársaság) f. évi május hó 24-én d. e. 11 órakor a részvénytársaság helyiségeiben Braşov, Kőbánya-u. 5. szám alatt tartandó XXXV. évi rendes közgyűlést. A részvényesek ezennel tisztelettel meghívja. A napirend tárgyai: 1. Az 1926. évi zárszámadások előterjesztése. 2. Az igazgatóság jelentése. 3. A felügyelő-bizottság jelentése. 4. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak a felmentvények megadása felélti határozathozatala. 5. Az igazgatóság megválasztása. 6. A felügyelő bizottság megválasztása. 7. Esetleges indítványok. Megjegyzés: Az alapszabályok 40. §-a értelmében a zárszámadások a társaság irodájában a t. részvényesek rendelkezésére állanak. Az alapszabályok 19. §-a értelmében szavazattal csak azok a részvényesek bírnak, akik részvényeiket a nem esedékes osztalékszélvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés megtartására kitűzött hatánap előtt a társaság pénztárána Braşovban vagy a Banca Comerciala Română-nál Bucureşti-ben letétbe helyezik. Braşov, 1927. május havában. Soc. An. Ardeleană p. Ind. Forest. Mérleg-számla 1926. december 31-én. Vagyont: Ingatlanok és erdőségek Lei 32.432.304,79. Gyári és ipari épületek, gépek és szerszámok Lei 10.678.055,58. Vasuti építmények, mozdonyok és járművek Lei 7.157,41,55. Butorok és irodai berendezések Lei 1.386.048,46. Árukészletek Lei 81.513.722,40. Készlet üzemi segédanyag és fogyasztási cikkekben Lei 8.060.001,35. Előállatok és szerszámok Lei 49.030,10. Óvadékok és értékpapírok Lei 334.358,20. Adósságok Lei 51.324.218,56. Külföldi aktívák Lei 1.385.369,39. Készpénz és értékek Lei 2.254.767,16. Összesen: Lei 196.574.937,54. Teher: Részvénytőke Lei 5.000.000. Hitelezők Lei 151.483.000,62. Tartalékalap Lei 575.000. — Erdőértékkiegyenlítési számla Lei 19.325.113,32. Kétes követelések tartalékalapja Lei 1.776.202,69. Erdőségek törlesztési tartalékalapja Lei 2.987.212,60. Berendezések értékcsökkenési tartalék alapja Lei 10.810.436,03. Külföldi passzívák Lei 2.600.103,28. Nyereség: áthozat az 1925. évről Lei 96.741,72, a folyó üzleti évből Lei 1.921.127,38. Összesen Lei 2.017.869,10. Összesen Lei 196.574.937,54. Veszteség és nyereség-számla az 1926. január—december 31. XXXV. üzleti évről. Tartozik: Tisztí fizetések és üzleti költségek Lei 9.919.602,01. Kamatok Lei 10.454.103,86. Feldolgozott nyersanyag Lei 3.096.500. — Üzletfelszerelési értékcsökkenések Lei 2.735.465,50. Adók Lei 423.949,6. Forgalmi adó Lei 521.057,65. Nyereség: áthozat az 1925. évről Lei 96.741,72, a folyó üzleti évből Lei 1.921.127,38. Összesen 2.017.869,10. Összesen: Lei 29.168.447,68; Követel: Nyereségáthozat az 1925. évről Lei 96.741,72. Üzleti nyersfelesleg Lei 28.925.528,96. Bévétel leírt befizetésekre Lei 146,277. — Összesen: Lei 29.168.547,68.

— Bizományosaink figyelmét ezuton is felhívjuk arra, hogy 1927. évre szóló Brassói Lapok Naptárakat, csak még a folyó hó 16-ig lehet visszázni. Akinél tehát még van bizományi naptár, saját érdekében küldje azonnal vissza, mivel folyó hó 16-án tul postára adott naptárakat semmi körülmények között vissza nem veszünk. Librarianus Könyvkereskedelmi Vállalat.

(*) Amatőrfelvételek szakszerű és gyors kidolgozását vállalja Lang Henrik kir. udvari fényképész, Kapu-utca 52. sz. Telefon 746.

Keresünk saiat számlára
dolgozó képviselőket

Erdély részére,

„Swift-Primo“
svéd borotvapengék eladására.

Érdeklődők forduljanak:

C. VELENTZAS & Co.

romániai kizárólagos képviselőhez,
BUCUREŞTI, BUL. ELISABETA 89.

7551

SPORT

(x) Románia női atletikai bajnokságai. Brassóban a hegyi vadászok ujonnan épített stadionján tartják meg ez évben Románia női atletikai bajnokságát. A női sportok központi bizottsága a verseny napját június 5-ikébe állapította meg, a következő verseny-számokban. Futószámok: 75 m., 1500 m., és 4-szer 75 méter staféta. Ugrószámok: Táv- és magasugrás. Dobószámok: Diszkosz, gerely, súly, egy és két kézzel. Súly 5 kgr. körből dobva. Nevezések Medeleanu kapitány címére, számonként 40, stafétánként 100 lej nevezési díjjal június elsejéig a hegyi vadászokhoz (Grupul I. Van. Munte Brasov) küldendők.

(x) A Brasovia—Olympia, Coltea—BMTE mérkőzés. A fokozott sporttevékenység és az egyesületek azon törekvése, hogy a közönség érdeklődését, amelyet sikerült nagy nehezen újra felébreszteni a futball iránt, elmentarítsák, szép vasárnapi programot hoz. A legérdekesebb bajnoki mérkőzéseket egy pályán játsszák le, hogy, bár talán a nagyobb közönséggel bíró egyesületek anyagi kárára is, sokat nyújtsanak. A mérkőzések szépek és izgatónak ígérkeznek. A Coltea első lépésű játékosainak is számolni kell a BMTE erős fellendülésével, és lelkes játékkal, ha győzni akar. Az Olympia nagy önbizalommal megy a küzdelembe, utolsó nem remélt nagy győzelmével a BMTE felett és így a Brasovianak erősen kell küzdenie kivált, hogy a kitűnő Tothot a Vasas-meccsen ért sérülése miatt nélkülözni kénytelen, ha riválisa felett győzni akar. Ennek a mérkőzésnek az eredménye egészen nyílt. A mérkőzések a Brasovia pályáján lesznek.

(x) Délafrika—Irország, India—Spanyolország. Londoból jelentik: Délafrika és Irország teniszcsapata hétfőn mérkőzött meg a Davis Cup mérkőzése során. Az iri tenisz-zók egyetlen meccset sem tudtak megnyerni és így Délafrika győzött 5:0 arányban. Az egyes mérkőzések eredménye a következő volt: Spence (Délafrika) — Meldon (Irország) 6:3, 6:1, 4:6, 3:6, 6:0. Condon (Délafrika) — Mahory (Irország) 6:0, 8:6, 6:1.

Barcelonából jelentik: A szakadatlanul zuhogó eső miatt a szombatra kitűzött Davis Cup mérkőzést hétfőn kezdték meg Spanyolország és India játékosai. Hétfőn két egyesmérkőzést bonyolítottak le és ezek eredménye a következő: Parsala (India)—Flaquer (Spanyolország) 6:2, 6:2, 6:3. Juanico (Spanyolország)—dr. Fyzee (India) 3:6, 6:3, 3:6, 6:4, 6:1.

(x) A Davis Cup mérkőzések. Magyarországon—Olaszország. Budapestről jelentik: A Davis Cup e fordulójában, amelynél, mint megírtuk, az olaszok kerülnek szembe a magyarokkal. Az első nap Takács legyőzte Stefanit 2:6, 1:6, 6:4, 6:4, 6:4 arányban, Kehring és Morpurgo mindkettő nemzetének legjobb tenniszezőjének küzdelmét a sötétség beállta miatt nem lehetett befejezni, és a szombati páros előtt fejezik be. A meccs eddigi állása 7:5, 5:7, 4:6.

Alapított 1869.

Mestitz Mihály és Fiai
butorgyára.

Raktárak:

Tg.-Mureş, Piaţa Reg. Ferdinand 41.
CLUJ, Strada Gheorghe Bariţiu No. 28.

Erdély legrégebb butorgyára

Allandó nagy választék elsőrendű butorokban, gyönyörű kivitelben, olcsó árak mellett. Legszolidabb kiszolgálás.

SZINHÁZ

Muzsikus Ferkó

Szilágyi László és Zerkovitz Béla »Muzsikus Ferkó«-ját mutatta be tegnap a színház. A darab szövege kissé gyenge, azonban a zene és a színészek játéka mindent pótol. A humor egyedül a jellemkomikus szolgáltatta. Tehát fagy teret nyújt a színészek alakító tehetségének. Ezt a kitűnő szereplők alaposan ki is aknázták a közönség mulattatására, mely egész este a különféle mókákon, az ötletes táncokon, a tréfás párbeszédken nagyon jól mulatott. Tolnay Andor a Muzsikus Ferkó alakját valószínűvé tudta tenni. Szép, meleg baritonjában pompásan érvényesült Zerkovitz fülbemászó zenéje. Kitűnő partnere volt Lengyel Irén, aki elegáns játékaival és nagyszerű hanganyagával minden tekintetben megérdemli, hogy dédelgetett kedvence maradjon a brassói közönségnek. Neményi Lili Borcsa szerepében állandó derűséget okozott. Eredeti, leleményes alakítását, groteszk táncát viharos tapsok jutalmazták. Ihász Aladár mint Kerekes Hupni. Selmeczy Mihály mint Borbolya Flórián kifogynatlan humorukat csillogtatták. Izsó Miklós a színgazgató szerepében kitűnő figura volt. Török Emil a zenekart kitűnő szakértelemmel vezette.

HETI MOSOR:

Péntek: Muzsikus Ferkó. (Operette-ujdonság először. Lengyel Irén, Neményi Lili, Tolnay Andor, Ihász Aladár főlépésével. P. bérletben. Sorozat szám 7.)

Szombat: A Redoubtban: Fehér egér. (Párisi bonózat-ujdonság. Neményi Lili, főlépésével. Bérletszűnetben.)

Vasárnap délután 4 órakor: Három a kislány. Lengyel Irén, Neményi Lili, Tolnay Bandi, Ihász Aladár főlépésével. — Mérsékelt helyárak.

Vasárnap este: Muzsikus Ferkó. Lengyel Irén, Neményi Lili, Tolnay, Ihász, Selmeczy, Mihály. A bérlet.

Hétfő: Muzsikus Ferkó. Bérletszűnet.

Kedd: A Noszty-fiú esete Tóth Marival. (Ujdonság, először. B. bérlet. Sorozat-szám 11.)

Szerda: A Noszty-fiú esete Tóth Marival. (Másodszor. A. bérlet. Sorozat szám 12.)

Csütörtök: Tosca. (Opera-előadás. Léva Ilona, I. Indries vendégjátékával, Virág Lajos főlépésével. Mérsékelt helyárakkal. B. bérlet. Sorozat szám 13.)

Péntek: Pillangó kisasszony. (Opera-előadás. Léva Ilona, Indries vendégjátékával, Virág Lajos főlépésével. Mérsékelt helyárakkal. A. bérlet. Sorozat szám 14.)

Szombat délután 3 órakor: A Redoubtban: Haramiák. (Schiller tragédiája. Ifjúsági előadás.)

Szombat este fél 9 órakor: Az Apollóban: Asszonykám. (Operette-ujdonság, először. Lengyel Irén, Tolnay Andorral, Ihász Aladárral. B. bérlet. Sorozat szám 15.)

Vasárnap délután 4 órakor: Nótás kapitány. (Ménsékelt helyárakkal. Karácsonyi ihével. Neményi Lilivel. Tolnayval, Ihász-szal. Sorozat szám 16.)

Vasárnap este fél 9 órakor: Asszonykám. (Operette-ujdonság, másodszor. Lengyel Irén, Tolnayval, Ihász-szal. A. bérlet. Sorozat szám 17.)

Hétfő: Peer Gynt. (Ibsen drámája. Először. Grieg teljes kísértő zenéjével. Mérsékelt helyárakkal. B. bérlet. Sorozat szám 18.)

A Noszty-fiú esete Tóth Marival. Budapest színházi évadjának legnagyobb szenzációja a Noszty-fiú esete Tóth Marival. A Visszinházban 200-szor adták egymásután, minden este zsufolt nézőtér előtt. Mikszáth Kálmán hasonló című regényét dramatizálta Harsányi Zsolt. Kedden este lesz a »Noszty-fiú esete«-nek bemutató előadása az Apollóban. A prózai együttes legjobbjai fogják Brassóban is diadalra vinni ezt a csodásan szép darabot. Forgács Sándor, Hoykó Ferenc, Mihályfy László, Ihász Aladár, Leóvey Leó, Selmeczy Mihály, Laczkó Aranka, Marsi Gizé, Székelyhídy Adrienne, Lantos Béla, Mester Tibor, Miklósi Margit. Szerdán este megismétlik a »Noszty-fiú esete«-t.

Opera-előadások: Tosca és Pillangó kisasszony. Két opera-előadást tart a jövő héten a kolozsvári színház: Csütörtökön Puccini »Tosca«-ját, pénteken pedig Puccini »Pillangó kisasszony«-át fogják előadni. A címszerepet mind a két estén a nagyszerű Léva Ilona fogja énekelni, aki nemcsak Kolozsvárott, hanem Bécsben és Budapesten is óriási sikerrel énekelte a szerepeket. Cavaradossit és Pinkertont Indries, a kolozsvári

román opera gyönyörű hangú tenoristája fogja énekelni. Scarpiát és a konzult Virág Lajos énekl. a kinek föllépése külön meglepetése lesz a brassói közönségnek. Mind a két opera-előadást mérsékelt helyárakkal tartják meg, de a bérlek minden ráfizetés nélkül válthatják meg jegyüket.

Asszonykám — operette premiére. A jövő hét szombati estjén lesz a legkedvesebb legmulatságosabb operette-ujdonságnak, az »Asszonykám«-nak a premiéreje.

Ibsen »Peer Gynt«-je Grieg teljes kísértő zenéjével. Előre felhívjuk a közönség figyelmét a nagy eseményre: A »Peer Gynt« bemutatására Grieg teljes kísértő zenéjével.

IRODALOM, MŰVÉSZET

Orgonahangverseny

Bickerich Viktor, a brassói evangélikus szász egyház kiváló zeneigazgatója, orgonahangversenyt rendezett a brassói Fekete-templomban. Műsorán a tizenhetedik század orgonairodalma szerepelt, hat olyan darabbal, amelyek valóban alkalmasak arra, hogy a maguk egymásutánjában megmutassák egy századnak a lelkét. Michael Pretoriusnak, a század eleji zeneszerzőnek Hymnusában még az épen formanyelvének kialakításán dolgozó orgona-zene kezdetlegessége és kísérletezése érzik; úgy hat ez a hallgatóra, mint a kora reneszánsznak egy képe, amelyen a nézőt az ragadja el, hogy a festő felfedezte a színeket, a formákat, a festés lehetőségeit és még bártortalanul, de annál nagyobb lelki gyönyörűséggel örül mindannak a szépségnek, amely ecsetje alól kikerül. Ennek a Hymnusnak sincs még tartalma abban az értelemben, ahogy később programzenévé lett a zene és fejlődésének egy fokán azt hitte, hogy feladata éppenugy a valóznak a megérthetése, mint ahogy a többi művészetek is mind átmentek ezen a fokozaton. Samuel Scheidt Psalmusa és Nicolaus Bruhns előjátéka és fugája a tökéletesség felé fejlesztik az orgona formanyelvét, s ha az előbbi változatainak gazdagságával ragad el, Bruhns szédítő technikájában egészen újszerű szépségeket talál a hallgató, aki ezt a technikát alig tartja többé fokozhatónak. A műsor második része már nem a technikának: a léleknek a birodalmába vezet el. Az első darab itt Pachelbel nevű zeneszerzőnek »Ciaconna«-ja volt és ez volt az első darab, amelyben már a földi ember lelke szólal meg. Ez a darab volt az a mostani műsorban, amely az elődök által oly nagyra fejlesztett technikának a tárgyát és a célját hozza a hallgató elé, mert felfedezi az emberi életet, az emberi szempontokat, a léleknek a vergődéseit és felmagasztaltságát. A szólamvezetések, a dinamikai árnyalások, a színezés, a maga elragadó gazdagságában mind arra való, hogy az emberi sorsot érzékeltesse s hogy a zenét azzá tegye, aminek ma ismerjük s aminek a közhegy mondja, de aminek nem született, hanem amivé ki kellett fejleszteni: az emberi léleknek kifejezőjévé. Buxtehude egyházi ének változatai már klasszikus teljességében és eivontságában mutatják az orgonazenét; Bach János Sebestyén G-dur fantáziája pedig egyszerre oda ragad fel bennünket, ahol nemcsak az orgonazene, hanem egyáltalában a zene, és talán egyáltalában az emberi lélek a legmagasztosabb és a legfenségesebb beteljesedését érte el. Ha a többi zeneszerzők mind többé-kevésbé le vannak kötve hangszerükhöz, itt egyszerre a teremő léleknek az uralma szólal meg a hangszer felett. Itt nem az orgona többé, amit hallunk, hanem a hatalmasan zengő lélek szárnyacsapásai és semmivé zuz bennünket ennek a nagy léleknek a megérzése, semmivé annak a tudata, hogy az igazi nagyok is úgy szenvednek, mint mi.

Bickerich zenei kiválóságát eddig talán még sohasem élvezhetjük úgy, mint most. A zongorán is kiváló ő, de igazi hangszerének az orgonát tartjuk. Kifejező ereje bámulatos. Az egymásután következő szerzők egyéniségének olyan tökéletesen alárendelt, mintha épen az volna az, aki az ő zenei felfogásának a legjobban megfelel, és minden egyes szerzővel mindig teljesen egyenlőértékeket nyújt a magyarázásban, az előadásban. Játékának minden részlete elragadó és a számtalan lehetőséget

nyújtó hatalmas hangszernek tökéletes ura ő. Külön hálással kell megemlékeznünk arról, hogy műsorát így állította össze: a műsorok rendszeressége mindig külön ajándékszámba megy, mert az előadóművésznek sohasem volna szabad arról megfeledkeznie, hogy nemcsak gyönyörködtetnie kell, hanem tanítani, fejleszteni, vezetnie is és csak a történelmi, vagy az egyes stílusok szerint összeállított műsorok szolgálhatják egyszerre a művésznek és a művészetnek minden célját.

A hangversenyen nem voltak elegend. Csak azt mutatja ez, hogy a művészetnek erős akarattal kell a lelkekhez vezető utat keresnie. Kinlódnia kell a közönségért, mert a közönség nem kinlódik azért, hogy a művészeteket teljesen a magáévá tegye. Még nagyon sokan vannak, akik azt hiszik, hogy a művészet kívülről jön s akik nem jutottak el annyira, hogy minden művészetben saját lelküknek visszhangzásra való készségét élvezzék. (mm)

SOCIETATE ANONIMĂ FOȘI

M. NEUMANN
BRASOV.

A megváltozott gazdasági viszony következtében vevő körünk egy részének nem módjában jó ruházatért egyszerre nagyobb összeget áldozni s azért

AMERIKAI

hitelrendszerünk utalunk, mely módot nyújt arra, hogy elismert minőségű férfi- és gyermekruhát, uri fehérneműt **készen és mértékután**, valamint külföldi gyapjúszöveteket

KÉSZPÉNZ

árakon vásárolhassanak. — Cégünk 82 éves fennállása alatt szerzett hírneve biztosítékot nyújt arra, hogy

RÉSZLETBEN

történi törlesztéseknél is vevőink a legteljesebb részletekben részesei lesznek.

Hitelképes egyének kérjék
„HITEL”
nyomtatványunkat.

SOCIETATE ANONIMĂ FOȘI

M. NEUMANN
UDVARI SZALLITO, BRASSO.

SZENZÁCIÓ!

A lej javulása miatt
az árakat leszállítottam.

	LEI
Blatt kötött női harisnyája	35
„ sport	45
Női Muszlin harisnya	30
„ cerna florharisnya	78
„ cerna fátyolharisnya	130
„ selyemharisnya	135
6 pár férfi Zockni postel	120
6 „ „ „ mollé	170
6 „ „ „ Jagard	230
Női kötött mellény	475-680
Női kötött Pullover	500-780

Dus választék gyermekharisnyákban, keztyűkben.

M. BLATT

cégnél Brassó, Kapu-utca 38.

Vidéki rendeléseket utánvét mellélt szállítok

KÖZGAZDASÁG

Ha londoni ember mondja, akkor igaz

Az európai gazdasági válság oka a dunai medence gazdasági szétdaraboltsága, állítja Layton, az angol Economist igazgatója — A világgazdasági tanácskozás eseményei

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Megírtuk, hogy Bukaresztben és a kisantant államainak többi fővárosaiban is sok ellentmondást vont maga után a magyar küldötteknek az a megállapítása, hogy az európai gazdasági válság oka az új vámhatároknak a felállítása, amelyek legnagyobb részét a trianoni békeszerződés következményei s hogy ez a szerződés éppen úgy, mint a többi békeszerződés, elmulasztotta a politikai intézkedéseknek gazdasági kiegyenlítését. Ma pedig az itteni vezető gazdasági lapnak, az Argusnak az első oldalán a legnagyobb dicséretet között ugyanezeket a megállapításokat olvassuk s bukaresti lapársunk most egyszerre teljes megértést tanúsít ezekkel a tényekkel szemben. Mi okozta ezt a nagy változást? Az, hogy most nem magyarok mondják el a tényeket, hanem az angol gazdasági életnek egyik kiemelkedő alakja, a Londonban megjelenő Economist című közgazdasági hetilapnak az igazgatója, akinek kezében a gazdasági élet felett olyan nagy hatalom van, amelyet csak a világgazdaság eme gócpontjának csodálatos sajtóviszonyaiból lehet megérteni. A mi közönségünknek sejtelve sem lehet arról, hogy a sajtó Angliában és a kulturáltabb országokban valóban hatalom, mert nálunk a sajtó nemcsak a hatalomnak, hanem legtöbbször a sajtónak is egyenes tagadása és ellentéte, — de az Economist súlyáról mégis fogalmat adhat az a helyzet, amely igazgatójának beszéde nyomán a romániai sajtóban támadt: miután Románia ma Anglia gazdasági barátságát keresi, egyszerre tökéletes sziniszágává lett az, amit tegnapelőtt még gyűlölettel kellett elutasítani.

Layton beszédének a főmegállapításai ezek voltak:

Azzal kezdte beszédét, hogy a gazdasági helyzetnek időben is és földrajzilag is egészen új elemzését kell elkezdeni. A háború 13 éve kezdődött el, mondja Layton s azóta a gazdasági élet feltételei tökéletesen megváltoztak. A technika tökéletesedett, az ipar az egész világra kiterjedt, a földrészek között egészen új egyensúlyi helyzet van kialakulóban, az Északamerikai Egyesült Államok a világnak első hitelezőjévé lett, az európai kivándorlás megcsenésedett, s a világháború egyes államokra olyan terheket rakott, amelyek miatt az egész világ gazdasági haladása veszélyben forog.

Ezenkívül pedig Európa két irányban is döntő változásokat szenvedett el, folytatta Layton. Először

Oroszország eltűnt a gazdasági tényezők sorából.

Oroszország külkereskedelme ma kisebb, mint Dániaé. Középeurópát, azaz az Osztrák Magyar Monarchiát pedig úgy darabolták szét, hogy ma Európában 11.000 kilométerrel több vámhatár van, mint békében volt.

S ezzel a kérdéssel kapcsolatban, amely a gazdasági tanácskozás napirendjéről egyáltalában nem kerül le, mert a különböző felszólalásokban naponta legalább háromszor-négyszer újra felbukkan, Layton hangsúlyozza azokat a megállapításokat, amelyeket ő ennek a területnek tanulmányozása eredményeként Rist tanárral együtt már előterjesztett s amelyek szerint

tény, hogy a dunai medencének mai helyzete akadályozza meg Európának gazdasági ujjaépítését,

ez akadályozza meg azt, hogy Európa ne foglalkozhassék a világgazdaság jelenének feladatával, s hogy ne vehesse ki részét a jövő előkészítéséből.

Layton a kérdésnek a gyökerére nyúl és kijelenti, hogy a helyzet megmentése érdekében

a legkinosabb kérdések feltételétől sem szabad visszariadni.

Ezért először Amerikának teszi fel a következő kérdést:

— Meddig akar még Európával szemben a bevételi vámok tilalmi rendszere által tökéletesen elzárkózni?

Oroszországtól azt kérdi:

— Mit gondolnak Oroszország mostani

urai, milyen módon fogják helyreállítani Oroszország régi virágzását?

Az általános európai helyzettel kapcsolatban pedig a következő alapvető igazságokat juttatja kifejezésre:

Először mindenkinek tudnia kell, hogy Európának gazdasági értelemben nincsenek különböző részei, mert az a maga teljességében egységes egész és együtt bukik, vagy együtt virágzik.

Másodszor: minden mesterséges iparpártolás meghosszítja magát és csak gazdasági hanyatlásra vezethet.

Harmadszor: Európa egy lépést sem tehet előre, ha nem fejleszt ki államok között a kölcsönös kereskedelmi és gazdasági összeköttetéseket, ha nem fejleszti gazdasági szervezetét.

Bukaresti lapársunk szerint, amely egy formán tud futni hideget is és meleget is. — Layton előterjesztéseit az egész tanácskozás élénk tapsokkal fogadta és az szemmel látható hatást tett minden jelenlévőre.

»Az angol közgazdász fejtegetései valóban nelyes megvilágításban tarták fel a bajokat, írja az Argus, és rendkívüli hatásuknak egyik oka az, hogy nemcsak a szakemberek, hanem akárki más is megértheti őket. Ezen az egyszerű és érthető hangon mutatta meg Layton a genfi tanácskozásnak az igazi célját, — azt, hogy készítsük elő azt az új európai szellemet, amelynek a feladata, hogy úgy ítélje meg az európai helyzetet, amilyen az ma.«

S csak a végén jegyez meg annyit, hogy »ez a beszéd szól azoknak is, akik elavult módszerekkel akarják megjavítani a helyzetet és akik nem akarnak egyebet, mint azt, hogy minden álljon vissza a dolgoknak a régi rendjébe.«

Ezt a megjegyzést nyugodtan elengedhetjük oda, ahova való: a levegőbe. A Layton előterjesztésével azonban érdemes alaposabban is foglalkoznunk. Mert íme a valóság az, hogy a tények ereje elől még a legelőgultabb ellenség sem zárkózhatik el, ha azt megfelelő helyről és megfelelő formában terjesztik elő. A tény pedig az, hogy nemcsak Románia, nemcsak Magyarország, nemcsak az utódállamok, nemcsak a Balkán, hanem egész Európa megérzi annak a 11.000 kilométernyi új vámhatárnak a rettenetes súlyát, amelyet a békeparancsok gazdasági fejtelensége a világra reárákott, valóságos új láncokként.

Értse meg mindenki, hogy a fal mindkét oldaláról egyforma magas. Nem élhetünk abban az ábrándban, hogy az a fal, amelyet vámok alakjában, utazási nehézségek formájában, közlekedési nyomorúságok képében, kezelet és kellemetlenkedési eljárások hálójában az ország szélén körülrakunk, csak annak lesz magas, aki kívül lakik az országon: nem, befelé is éppen olyan magas az. Nemcsak a külföldnek kell másznia és kerservés erőfeszítéseket tennie addig, amíg ezen az eléje rakott falon felülemelkedik, hanem nekünk is, a polgároknak is, személy válogatás nélkül és fajra, nemzetre, felekezetre, vallásra való tekintet nélkül. Sőt még annyi különbség lehet, hogy az idegen csak akkor kapaszkodik fel a falra, ha az érdeke így kívánja, — azonban a falon belül mindenki egyformán nyög: mert a falon belül szüntelenül emelni kell a talajszinvonlatot, még pedig olyan magasra, amíg végül abba a csalódásba nem esünk, hogy a fal nem is magasabb a belső talajnál. S mi tölti ki ezt a mélységet? Az elesett gazdasági hullák. A kín, a szenvedés, a nélkülözés, az áldozatok, amelyeknek nincs eredménye és nem is lehet egészen addig, amíg a fal köröskörül el nem tűnik a meghozott befektetések hatalmas összegei alatt.

Nem kívánunk egyebet, mint azt, hogy a politika maradjon meg politikának s a gazdasági törvények lépjenek jogaikba. Az Argus ne vigasztalja magát azzal, hogy Layton szerint sincsenek Európának külön részei, mert egységes terület az egész, tehát külön-külön senki sem felelős, csak együtt; mert: ha egységes, akkor egyetlenegy állam se ragadja ki magát ebből az egységből, ne kösse el a vétkeringést egészen addig, amíg az elköött rész meg nem feketedik a vétkeringés megakadályozása miatt. S ha elkövette önmaga ellen ezt a merényletet, ak-

kor oldja fel a kötelekeket mielőbb és ne fájjon neki, ha ennek a műveletnek a következtében majd talán a szomszédos testrészek is szabadabban fognak valamivel létezni.

Allítsák vissza a gazdasági törvények érvényét, mert ezek a törvények az egyesülésre, az erők összekapcsolására, s a közös nyugodt jövő előkészítésére irányulnak. S ha mindezt megteszik, akkor nekünk, romániai kisebbségeknek igazán tökéletesen mindegy, hogy vajjon a magyar előterjesztések tanúságait vonták-e le, vagy a Layton szavára indultak el.

A MAI PÉNZPIAC

Szombat, május 14

A világpiacon semmi változás.

A belföldi piacon: Kevés üzet a tegnapi kurzuson. Egy olasz lira 9.10, egy dinár 2.93, egy francia frank 6.54, egy osztrák shilling 23.40.

Zürich. Devizák (zárjelben a tegnapi zárlattól való eltérések). Nyitási árfolyamok svájci frankban: Száz német márka 123.1875 (+0.00125), egy dollár 5.19375 (—0.003125), egy angol font 25.2675 (+0.0025), száz francia frank 20375, száz olasz lira 28.20 (+0.128), száz cseh korona 15.40, száz dinár 9.135 (—0.05), száz lej 3.32 (+0.03), száz pengő 90.60, tízezer osztrák korona 0.73175 (—0.015).

Budapesti értéktőzsde. Zárleti árfolyamok pengőben: Magyar Hitel 95, Osztrák Hitel 63, Salgó 71, Rima 123.5, Déli vasút 17, Államvasút 33, Kohó 56, Atlantika 1.78, Ganz Danubius 226, Köszén 605, Nasici 175, Szlavonia 8(?), Földhitelbank 95, Viktoria malom 2.2, Pesti Magyar Kereskedelmi 124, Beocsini 215, Uriányi 189, Láng 123.5, Lipták 15, Schlick 94, Brassói 43.5, Cukoripar 225.5, Temesi szesz 29, Hungária mütárgya 73, Izzó 129, Magnezit 239.5, Viktoria bútor 0.14, Olaszbank 67, Angol-Magyar 93, Leszámitoló 96.5, Magyar-Cseh 26, Nova 51.1, Csáky 30.5, Ofa 101.5, Malomsoky 16, Pesti Hazai 230.

(—) A vámtörvény végrehajtása. A gazdasági bizottság elhatározta, hogy az új vámtörvény kedvezményeinek alkalmazására bizottságot alkotnak, amelynek elnöke az iparügyi minisztérium államtitkára lesz és amely nem a pénzügyminisztérium alá, hanem az iparügyi minisztériumhoz fog tartozni. A bizottság tagjai ezek lesznek: négy gazda, még pedig a gazdaszindikátusok, az állattenyésztési szindikátusok, a szállótermelők és a gar dakamarák egy-egy képviselője; négy iparos, két kereskedő és két fogyasztó, akiket a munkakamarák választanak, végül a kereskedelmi, az iparügyi minisztériumnak egy-egy küldöttje és a fővámgazgató.

ABBAZIA

Klimatikus gyógyhely Fiume mellett

Napsütéses tavasz az Adriai-tenger partján

Tavaszi idény: februártól—májusig

Fürdő idény: májustól—októberig.

60 kftűnő szálló, penzió, szanatórium.

Fürdőzenekar. A világjáró minden szórakozással. Tánc—sport stb.

Penzióárak (szobával)

50 lírától kezdve:

SZÁLLODÁK: Regina — Palace — Bellevue — Excelsior — Quarnero — Amalia — Eden — Quisisana — Strandhotel — Continental

40 lírától kezdve:

SZÁLLODAI PENZIÓK: Breiner — Bristol — Imperial — Grandhotel — Villa Jeanette — Atlantica — Esplanade — Europe volt Quitta — August — Luise — Residenz — Savoy — Metropole — Pension Lederer — Augusta (Südstrand) — Viktor — Villa Dr. laud — Villa Fabri — Hausner — Miran — Tauber (ritualis) — Salus — Zavojski — Milano — San Marco — Nettuno — Villa Stern (ritualis)

30 lírától kezdve:

PENZIÓK: Schlosser — Pišbet — Riviera — Wrus — Jolanda — Lunacek — Venezia

SZANATÓRIUMOK: (különböző árakkal) Dr. Szegő szanatóriuma — Dr. Lakatos új gyógyszanatóriuma — Adriatica gyógyszanatórium — Dr. Mahler gyógypenziója — Dr. Horváth gyermekotthon (Villa Flora).

Az olasz lira árfolyamemelkedése miatt a szálloda és penzióárakat 20—30%-al leszállították.

A Brassói Lapok hirdetéseit naponkénti százezer ember olvassa

A GENTLEMAN-FARM

Írta: KISZELY GYULA

49

Sandán szemükbe huzott fővegekkel ültek és gugoltak a táboriüz körül s durván röhögtek rá egymásra, ha valamelyikük fészkelődni kezdett. Nyilván féltek a katonák karabélytusaitól.

— Itt vagytok mind? — kérdezte a rendőrpáncsnok, mikor az őrzőpatrok odavonultak.

A bolsik lesunyiták a fejüket. Először nem feleltek. Akkor felállt egy bibircsős-pajzu, rántott egyet a punchóján és kinyújtott kézzel közelebb mutatott.

— Itt volnánk mind, csak a kisasszony hajdosik még az urak közt.

Durva röhög követte szavait. Mindannyi a Vérmacska nézett, aki repeső orrcim-pakkal nézett velük farkasszemet.

A rendőrpáncsnok megfordult.

— Lám... Persze... A Vérmacska...

Jó reggelt, cicám!... Végre találkoztunk...

Negy rendőr ugrott a leányhoz, ki a revolverez nyúlt. Ugyanakkor azonban mi már szorosan körülfogtuk a leányt és felre-könyököltük a policájokat.

— Huzzátok meg a nevedereket s álljatok a lovakhoz. — sugta Metcalf s szembe-igazította a monokliját...

A rendőrpáncsnok odalépett a Sinter-hez.

— Sir, önök itt egy kigyót melengetnek. Ezzel a kisasszonnyal egy kis számadása van az Egyesült Államoknak.

— Erdekes, — mondta a Sinter.

— Megengedi, Sir, — folytatta a numoros páncsnok — hogy egy pár karpereccel kedveskedjünk nektek? A hölgy kissé gyorsabban és szeretől elszókn.

— Huzasz, kutya! — rikoltott fel a Vérmacska. — Futottál előlem eleget, de az én hátamat még nem láttátok!

Lesíttitottuk. A páncsnok vérvörösen fordult Metcalfhoz:

— Nincs kifogása, Sir, hogy megbilincseljük?

Metcalf összeütötte a bokáit:

— Feltétlenül kifogásom van, Colonel. Nálunk az a szokás, hogy az bilincseli meg a foglyot, aki elfogja. Elfogták önök a kisasszonyt?

— Valóban nem, — ismerte el a lovasias Colonel — ezért is önök a hála. Itt azonban Amerikában vagyunk és nem az önök szokása, hanem a Congressus törvénye dönt.

A Sinter ekkor olyan krakéler-pofát vágott, hogy mindnyájunkat elfogott a nevetés:

— Tisztelem a Congressus törvényét, Colonel, de nem ismerem a Congressust. A garallárság törvényét ellenben ismerem. Sem én, sem a bajtársaim asszonyt ki nem adunk, ha egyszer a védelmünkbe vettük. Fogadjon Uram és adja át a Congressusnak is üdvözlémet!

Sarkonfordult és vezényelt:

— Lóra, fiúk!

Szempillantás alatt nyeregben voltunk.

— Ez az utolsó szava, Sir?

— Az utolsó, Colonel!

A két ur tiszteleg egymásnak. Metcalf felhagott az írlandi hátára s odaszólt nekem:

— Galopp. Vidd a lányokat John Forest-hoz! Aki utatokba áll, löjjétek le!

A többieknek tüzelet vezényelt. Egy tucat karabély meredt a Colonelle.

Mi megszorítottuk lovainkat. En a Bluebird kantárját kaptam el, John Forest a Vérmacska hátasáét. Aztán örült tempóban le a hágon, vágtattunk, mint Absolon.

Lótávolon kívül voltunk, mire Dória kitépáta kezemből a kantárt. Hangosan kacagott:

— Eressze el, Amy! Már nincs veszedelem! Na, ezt jól csinálták! Mi van oda-fent?

— Ha jól ismerem a Sinter-t, tiszteleg a policájnak és flegmásan ellovagol. Nézz, már jönnek is ott a fordulónál!

Csakugyan jöttek. Középen a deréksereg leghátul Metcalf és Zdenko. Füstöltek és nahotázlak.

— Mi-bolondot csináltatok? — kérdeztem, mikor közelértek.

— Semmit! — felelt Zdenko szélesen vigyorogva. Csak olyan bambapofát vágott a derek Colonel. A hülye Sinter azt mondta neki, hogy ha Uncle Samnak macskája van azülsége, fogjon magának. Ha meg nem tud, akkor fogjon maga egeret. Te, én megtávozom ezt a Simplicissimusnak.

(Folytatjuk.)

MIÉRT SZERETEM a „TAKY”-T?

Charlotte Lysées, az ismert művész nő egyszerűen így nyilatkozik: „Mindent megpróbáltam: a gyakori szőritások rosszak, némelyik éget is; a borotva horzsol, pattanásokat idéz elő s a szőrt tolyton erősebbé és keményebbé növeszti. — Milyen különbség a csodás „Taky”-val! Ez az illatos krém, melyet a tubusból használatra készen kapok, 5 percen belül bárholonn eltünteti a fölösleges szőröket és pelyheket. A „Taky” nyomtalanul irtja ki a szőrszálakat a tölg s fethérré és puhává teszi a bőrt. A „Taky” célszerű, ártalmatlan és nem szárít. A „Taky” használata után nem marad látható szőr a karon, és nem marad pelyhes a nyak. Micsoda siker a „Taky”!

JEGYZET. A Taky krém minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban kapható, de megkaphatja 100 lej beküldése ellenében a „Taky” depótól is, Bukaresti, Calcea Victoriei 39.

„Terracotta”

cserépkályha lerakat és szerelőműhely

Brassó,

Vasut-utca 3/a.

Cserépkályhák minden színben és alakban,

készen összeállítva.

Nagybani lerakat, gyári árakkal.

Értesítés!

A háztulajdonos, építész, építőmesterek és szobafestő urak figyelmébe!

Házhomlokzat javítások

Konsol létra-állványokkal,

(esetleg azok bérbeadása) valamint

nedves falak izolálása.

LUDWIG SCHMIDTS

építőmester Brassó,

6304

Hosszú-utca 118 sz.

Románul tanulók,

vagy tanulni szándékozók, csak

a Dr. Dávid György-féle ro-

mán nyelvtant, valamint a

hozzávaló nagy szótárt fo-

gadják el, mert ezek segítsé-

gével lehet a legjobban és a leg-

gyorsabban megtanulni ro-

mánul. Kaphatók minden

könyvkereskedésben. Kiadta a

Brassói Lapok Könyvostálya.

Tudja már mindenki, hogy a

Continental-fény

a legolcsóbb világítás

Ismeretést küld:

LUMINA CONTINENTAL

Boroşineu, Judeţul Arad.

A legmodernebb lámpákkal.

Prázmár község előjárósága Brassó vm.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy Prázmár község f. évi május 30-án tartandó nyilvános árverésen elad 200 öl elsőrendű tűzfát, amely a község Bodzavámnál levő raktárában fekszik.

A kikiáltási ár 700 — lej ölenként, loco raktár, a legnagyobb mennyiség, amelyet egy árverező vehet 5 öl, az eladás készpénzfizetéssel történik.

Prázmár, 1926. május 5.

(Olvaszhatatlan aláírás s. k.)

előjáró h.

6732

jegyző.

15 lejért egy teljes detektív regényt

olvashat, ha megveszi a

„Detektív Sorozat”

valamelyik számát. Nem sablonos ponyvaregényeket, hanem lebilincselően érdekes, nívós és eredeti, izgalmas és szórakoztató regényeket közül a

„Detektív Sorozat”

Eddig megjelentek:

1. sz. Gaboriau: A 113-as számú percsomó
2. sz. Gaboriau: Egy nagystílű szélhámos
- 3-4. sz. A földalatti város. (Kettős sz. ára 25/lej)
5. sz. Ernst Woop: A kísértettanya.
6. sz. Maurice Leblanc: Az olajlámpás
7. sz. Schätzler-Parasini: A medicek töre
8. sz. Jajkláltás a tulvilágról. (Francia bűnügyi regény)
9. sz. Egy álarcosbál rejtelmei.
10. sz. Nyomok a hóban. (Bűnügyi regény.)
11. sz. Otto von Gottberg: A fehér kastély.
12. sz. G. H. Bull: A titokzatos villa
13. sz. W. Wynkyn: Az apáért
14. sz. Richard Sandford: Amíg az álarc lehull

A 14 szám együtt 180, utánvétellel 190 lejért megrendelhető a

Brassói Lapok

Könyvostályától.

Példányonkénti megrendeléseket az összeg és 10 lej portóköltség előzetes beküldése ellenében szállítjuk.

Ha jó olvasnivalót akar, kérjen

díjtalan könyvárjegyzéket

a Brassói Lapok könyvostályától.

Friedmann szerencséseje kolosszális.

Huszmillió lejt

750.000 Schillinget nyerhet Ön egyetlen sorsjeggyel

A 16-ik sorsjáték V-ik osztályának főnyereménye 100.000 Schilling a nálam vásárolt 54524 sz. sorsjeggyel lejt nyerve. — S. 500.000, — 250.000, — 100.000, — stb. nyeremények készpénzben, minden levonás nélkül! A világ legkedvezőbb sorsjátéka. 100.000 sorsjegy, 50.000 nyeremény. Minden második sorsjegy nyer!!!!

Az I. osztály huzása 1927. június 21—23!

Sorsjegyárak osztályonként: 1/8 S. 4. (Lej 110 —) 1/4 S. 8. (Lej 220 —) 1/2 S. 16 (Lej 440 —) 1/1 S. 32. (Lej 880 —)

Rendeljen azonnal!

A megrendelés vétele után az eredeti sorsjegyeket a hivatalos játéktérrel együtt azonnal elküldjük Önnek. — Megrendelést zárt borítékban kérjük.

LUDVIG FRIEDMANN WIEN I. Salzgries 12.

Kiadó: a Brassói Lapok könyvnyomdája.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școala - BCU Cluj

Szőnyegáruház TELLMANN és SPEI

Brassó, Buzasor 8. szám.

Linóleum, Szőnyegek, Függyönyök, Asztal- és ágytakarók.
Divántakarók, Butorszövetek, Madracgradli és kész madracok
Gyűjteményekben kaphatók.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy sor óra 6 lei. - Vastagabb betűvel 12 lei. - Állást keresőknek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. **Hirdetési díjak előre fizetendők.** - Csak válaszbélyeggel feleztelt kérdések kódolásokra válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közlünk a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmúlt hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette

Vétel — eladás

Szép új családi ház eladó, közel a belvároshoz. Napos, tiszta, levegős. Cím E. 407 sz. alatt a kiadóban

Fajtiszta fiatal bak farkaskutya eladó. Cím 6696 sz. alatt a kiadóban.

Hoffher Schrantz here fejtő, alig használt eladó. Értekezni Haranglábán, Weiszbúrgnál. 50.0.0 lei. E. 419

6-os Mäv. cséplőszekrény elevátorral eladó. Benkő Gábor, Zoltán, Treiscaune. 6731

Négy darab használt gyapjufutógép eladó. Vitus Béla, Radnótn. 6730

Hoffher motoros 1925-évi cséplőgarnitúra 1000 mm. eladó. Sft. Gheorghe, Str. Plevnei 4. 6749

Eladó új férfiruha. Vasut-u. 20. 6727

Eladó ház Odorheiu (Székelyudvarhelyen) Str. Andrei Mureşan (Solyomosi u.), 4 szoba, konyha, udvar kúttal, kerttel, nagyon olcsón, szép helyen. Cím 6733 sz. alatt a kiadóban.

Egy 10 hónapos minősített mangalica kan eladó. Mirise Ferenc, Telechiu. E. 422

Dreher sürgyár paszterizáló gépek, alkatrészek kazánnal eladók. Érdeklődni Vidor, Korház-u. 45. E. 421

Vár-u. 36 sz. alatt. Különféle butorok eladók. 6786

Állást nyerhet

Egy jó munkás manciúrnó azonnal felvételt kéri 100 lei fix fizetéssel. Csakis elsőrangú munkások jelentkezzenek. Cím 3706 sz. alatt a kiadóban

Tűző felvételt kéri felvételéhez. - látalsó-könyve 8. E. 417

Fiatal segédet vagy tisztogatót, valamint tanulót fizetéssel azonnal belépésre felveszek. usztig, fűszerüzlet, Fete u. 55. E. 205

Elsőrendű szűcssegédet, aki a kabát munkában kifogástalan jó munkás, azonnalra keresek Rosenberg, szűcs, Kapu-utca 42. 6539

Jó házból tanuló leány felvételt. Tamás, szabó, Malom-u. 24. E. 418

Onállóan dolgozó varróleányok és tanulókat felvesz Salon Femina, Arvatház-u. 13. 6726

Ügyes, jó munkás varróleányok felvételnek. Korház-u. 33. E. 175

Állást keres

Főmőlnári állást keres azonnali belépésre, műfelmagas vagy nagyobb vámmalomba. Cím Juhász főmőlnár, Papoic, Háromszek m. 6692

Nyugalmozott, 50 éves kaucióképes hivatalnokirodai, pénztárnoki, rakárnoki, vagy ezekhez hasonló állást keres. Ezzel román, magyar és német nyelven. Cím: 6677 szám alatt a kiadónivatalban.

Volt vasuti tisztviselő rakárnoki, felügyelői, gyakornoki állást keres. Cím E. 264 sz. alatt a kiadóban.

Levelezés

Hölgyek rendeljék meg, amíg a készlet tart, 75-lei előzetes beküldése ellenében ajánlva, portómentesen a Tündérújjak pompás húsvét-ünnepi (április) számát. Brassói Lapok Könyvosztálya. 6722

Vegyes

Teherszállítást kamionnal és személyszállítást taxival vállalunk. Leonida-garage. Telefon 734. 6643

Gazdasszonyok

ne fogadjanak el mást csak a Krékne-féle Háziukrást című könyvet. Ára 40-lei. Kapható mindenütt.

Kérünk ajánlatot 200 vagon tűzfára. Vagonról gondoskodunk. Cím Hermann Károly, Vár-u. 98. Braşov. 6705

Érdeklődő csukott autogarage 20 auto részére. Ugyanott 1 szoba, konyha, kamrás lakással együtt évi 100.000 lejért. Tudakozódni Sára Aladárnál. Szt. János-u. 5 szám alatt lehet. E. 10

Pinscher ekémet, Oliver ekével elcserélném. Értekezni Nagy Ferenc, Zoltán, Treiscaune. E. 423

Szalma és filc kalapokat 24 óra alatt a legdivatosabb formák után alakítunk. Biedermann Irén, női kalap szalon, Brassó, Hosszu-u. 9. I. em. 6726

Elvállalunk minden szállítást teher autóval. Hegedűs Sándor, Hosszu-u. 107. E. 166

Legszebben tisztít gallokat és fehérneműt Brang Anna, Ivegýtisztító Intézete. Pekete-u. 16. E. 69

Megjelent

az eredeti

Amerikában

tökéletesített és egyszerűsített szabadalmazott oszlopos

téglaszaitológép.

Az összes kulturállamokban szabadalmazva.

A romániai szabadalom száma 11.008.

Az új típusú és elpusztíthatatlan normál méretű (29x14x7) nagybára acélgépekért egy éves teljes garanciát vállal Nagy-Románia egyedüli képviselője a

CĂRĂMIDĂ

PRIMA ÎNTRERINDERE ROMÂNĂ PENTRU COMERCIALIZAREA PRESEI PATENTATE MANUALE DE CĂRĂMIDĂ DEVA

Mindenki tekintse meg a DÉVAI CAPAX TÉGLATELEPET, nehogy modern gépünket MÁS HASONLÓ és régi típusú gépekkel összetévesse, amelyeket hírlapilag minden elfogadható árban kínálnak primitív és törekény voltuk miatt.

Szolid képviselőt kerestetnek! Kérjenek prospektust!

VASIPARI SZAKKÖNYVEK

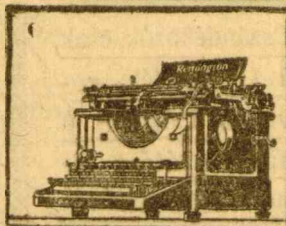
Sztipán: A bádigos	110
Palotai: A vízvezeték-szerelő	96
Barna: Csavarmenetvágás	96
Prohászka: Vasipari szerszámok	135
Barna: Eszterga-, fúró- és marószerszámok	68
Knapp: Fémcsiszolás kézikönyve	135
Péter: Vas- és acélöntő	110
Jung: Fémtechnológia	220
Barna: Készítéskészítés, furás és marás az esztergapadon	82
Boldizsár: Esztergályosok és marósok zsebkönyve	120
Barna: Szerelők és lakatosok kézikönyve	385
Balló: Elektromos vezetékek méretezése	110
Lusker: Vasipari szerszámok. A mérőeszközök szerkezete és gyakorlati használata	68

Az ár és 10 lej portóköltség előzetes küldése ellenében azonnal szállítjuk

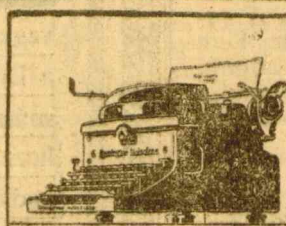
Brassói Lapok Könyvosztála

Kérje részletes könyvjegyzékeinket díjtalan

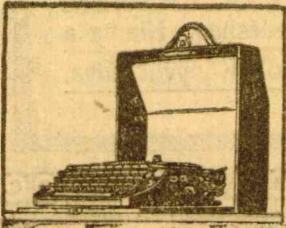
Nemcsak nekünk tesz sziveget, hanem saját érdeke is határozza meg rendeléseknél, vagy érdeklődésnél lapunkra hivatkoz

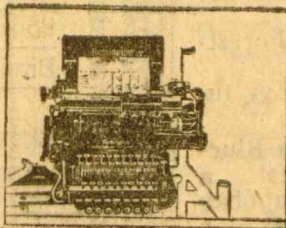
REMINGTON STANDARD

REMINGTON NOISELESS

REMINGTON PORTATIVE

REMINGTON COMPTABLE

NICOLAE IVANOVICI & Co

A „Remington“ írógépek,
A „Roneo“ kopirozó, sokszorosító gépek,
A „National“ regiszter-kasszák,
A „Dalton“ és „Original-Odhner“ kalkulálógépek
Geodéziai műszerek a leghíresebb gyárakból

Központi iroda Bucureşti, Calea Victoriei 16 Pasajul Villacro
2546

Nyomatott a „Brassói Lapok“ nyomdavezetőségében Brassóban.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj